A°. 1856. N°. 287.

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT

van 5 December.

[*Bij* N°. 287 *dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 2 December.

Van eene half-officiële zijde wordt aangekondigd, dat de bijzonderheden, welke door openbare dagbladen zijn vermeld geworden, ten aanzien van den inhoud van eene gemeenschoppelijke nota, die door de fransche en russische gezanten aan de Porte zoude zijn medegedeeld, ongegrond zijn bevonden. Door de genoemde gezanten zijn wel gelijkluidende nota's ingediend, maar alleen betreffende belangen van het oogenblik. Men voegt daarbij, dat de Porte de oplossing van de nog bestaande verwikkelingen aan al de daarbij betrokken magten heeft opgedragen, in stede van zelve en alleen daarin te beslissen, en dat het alsnu te hopen is, dat men langs dien weg tot de gewenschte vereffening zal geraken.

PARIJS, 3 December.

Tot op dit oogenblik heeft men nog niets regtstreeks vernomen aangaande de beweging op het eiland Sicilie. Het orgaan van den engelschen minister *Palmerston* meent, dat de uitgebroken opstand aanleiding kan geven tot groote wijzigingen, en dat Koning *Ferdinand* welligt daardoor zal worden genoopt om afstand te doen van dat eiland. Hier heeft men nog geenszins vernomen, dat de Koning van Napels indedaad voornemens zou zijn om Sicilie los te laten.

Inmiddels zijn in Napels proclamatien verbreid, hoofdzakelijk onder het leger. Het schijnt, dat kwalijkgezinden daarbij zijn te werk gegaan met het doel, om naijver te verwekken tusschen de napelsche krijgsmagt en de zwitsersche regimenten, die naar Sicilie zijn gezonden, vermoedelijk omdat de Regering op dezelve meer vertrouwen stelt.

— Aangaande de aanstaande bijeenkomst van het Congres, leest men heden in het *Journal des Débats* het navolgende:

„ Het engelsche ministeriele avondblad bevestigt het berigt betreffende de aanstaande bijeenroeping der Conferentie, en voegt daarbij, dat het in dezen slechts een vraagstuk van vorm betreft, vermits het britsche Bewind, volkomen eenstemmig denkende met zijne geallieerden omtrent hetgeen er behoort te geschieden, zich niet moeijelijk zal toonen omtrent de wijze, waarop men zal te werk gaan. Volgens dat orgaan, is Engeland van meening, dat de hangende geschilpunten voor geene tegenspraak vatbaar zijn; — dat elders reeds het gevoelen is ontwikkeld, dat het goed zou zijn, om Rusland, 't welk een nieuw Congres verlangt, op dat punt voldoening te geven, tot eindregeling der zaak, en dat Engeland zich niet daartegen wil verzetten. De beraadslaging zal alzoo naar alle waarschijnlijkheid geenzins levendig of hartstogtelijk zijn."

LONDEN, 2 December.

Het ministeriële avondblad beweert, dat men alle reden heeft gehad om te mogen vertrouwen, dat aan de voorwaarden van het vredes-verdrag van Parijs bepaaldelijk en op eene degelijke wijze zoude zijn voldaan geworden, en dat derhalve de vorderingen, die sedert zijn opgeworpen, zeer onverwacht zijn geweest; dat deze vorderingen niet anders kunnen worden beschouwd, dan als in strijd met de letter van het verdrag, met de meening der bondgenooten, en onvereenigbaar met de belangen, ter zake van welke de oorlog is ondernomen. De britsche Regering heeft zich, naar luid van dit blad, steeds tegen deze vorderingen verzet, en volhardt daarbij op dit oogenblik met nog meer nadruk dan te voren. Deze Regering zoude derhalve eene nadere onderhandeling over onderwerpen, waarvan de beslissing aan zoo weinig bezwaar onderhevig moet worden geacht, als overbodig hebben beschouwd; maar elders heeft men begrepen, dat aan het verlangen van Rusland, om andermaal deswegens een Congres te zamen te roepen, behoorde te worden voldaan, vermits eene plegtig en herhaalde afwijzing van de bedoelde vorderingen als een krachtig middel zoude moeten worden aangemerkt om verdere verwikkelingen te verhoeden. Men vermoedt, dat verdere tegenstand van Engeland aanleiding zou hebben gegeven tot onjuiste beoordeelingen, en ongunstig zoude hebben gewerkt op den toestand van Turkije, en men verklaart alzoo, dat het waarschijnlijk is, dat de gemagtigden der mogendheden op nieuw in Parijs bijeen zullen komen.

„ Indien derhalve (dus vervolgt het genoemde avondblad) de Regering deze bijeenkomst niet wil verhinderen, vertrouwen wij, dat zij er eene bepaalde voorwaarde aan zal verbinden, dat geene andere aangelegenheden, dan de aan het Congres onderworpene, in beraadslaging zullen mogen worden genomen. Daarbij zal geene herziening van het verdrag mogen plaats hebben, en dit moet vooraf zoo stellig uitgemaakt zijn, dat deswegens in 't vervolg geen verschil zal kunnen zijn. Elke andere weg zoude eene afwijking wezen van dien geest van standvastigheid, door welken lord *Palmerston* en lord *Clarendon* steeds zijn bezield geweest, en welke hen de ernstige en eenstemmige ondersteuning van het Land heeft doen ondervinden. Met hunne toestemming te geven aan een Congres, verklaren zij niet meer, dan dat zij overtuigd zijn van de regtmatigheid hunner bedoelingen; dat zij vertrouwen stellen in de eerlijkheid en waarheidsliefde van hunne bondgenooten, en alzoo geen bezwaar er in vinden om de zaak aan het oordeel van een regtvaardigen regter op te dragen. Terwijl men op deze wijze een geallieerde te gemoet komt, zal het Land ontwaren, dat daar mede geene onderwerpen worden ten offer gebragt, waarop het een ontwijfelbaar regt kan doen gelden."

— Men heeft, over Frankrijk, berigt van onlusten, die op Sicilie zijn uitgebroken, en wel te Cefalu, alwaar zich een zekere *Bentivenga*, die reeds eenmaal door den Koning begenadigd is geweest, aan het hoofd der beweging heeft gesteld. — Naar luid dezer berigten, is in Napels eene soort van proclamatie onder de napelsche soldaten verbreid, waarbij zij worden aangemoedigd om bij het uitbreken van onlusten zich niet tegen hunne landgenooten te verklaren.

— Volgens de met de *Fulton* hier te lande aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 18 November, liepen daar steeds allerhande geruchten omtrent de staatkunde, die de nieuw gekozen President, de heer *Buchanan*, zou volgen, maar waren al die geruchten slechts als gissingen te beschouwen, en bewaarde de heer *Buchanan* opzettelijk een diep stilzwijgen omtrent zijne inzigten. Evenmin was iets zekers bekend aangaande de personen, welke hij aan het hoofd der onderscheidene takken van 't bestuur zou plaatsen, en van zijn kant werd zelfs verzekerd, dat hij nog niet spoedig, maar eerst na rijp overleg, daaromtrent een besluit dacht te nemen. Één punt echter stond bij hem vast, namelijk, dat hij niet, zoo als de tegenwoordige President *Pierce*, zijn Kabinet uit lieden van verschillende denkwijze zou zamenstellen, ten einde zich de ondersteuning van onderscheidene partijen te verzekeren, maar integendeel een geheel eenstemmig Kabinet zou vormen, en dit zou ontbinden zoodra zich verschil van gevoelen in hetzelve mogt openbaren. — Als eene aangelegenheid, waaromtrent de heer *Buchanan* zich reeds verklaard zou hebben, wordt opgegeven het maken van een spoorweg naar de Stille-Zuidzee; voor deze onderneming was hij zeer gunstig gestemd.

— De *Globe* behelst weder eene redenering over de zaak van Neufchatel, waarin verklaard wordt, dat het te dier zake niet tot een oorlog behoort te komen. „ Wat Engeland betreft (dus leest men in dit orgaan van ons gouvernement) wij hebben volstrekt geen belang bij dit geschil, dan om de beide partijen van het voeren van oorlog af te houden, want het is duidelijk, dat ook andere mogendheden in den strijd betrokken zouden worden, en dan weet men niet hoe ver dezelve zich zou uitbreiden. Europa zou geen voordeel trekken van zoodanige botsing. Het is daarom ons belang, alles te doen, wat wij kunnen, om datgene te verhoeden 't welk niets dan onheil zou baren."

BRUSSEL, 3 December.

Gisteren is in de Kamer der Gedeputeerden een begin gemaakt met de beraadslaging over de begrooting voor de Justitie. Zoo als te voorzien was, is de woordenwisseling zeer levendig geweest, vooral over de door den minister *Nothomb* gedane benoemingen bij het openbaar ministerie, waarover de heer *de Bavay*, procureur-generaal te Brussel, zich onlangs heeft beklaagd. De minister heeft in de hoofdzaak het beginsel volgehouden, dat de Regering slechts als eene bloote voorlichting heeft te beschouwen de aanbevelingen der magistratuur betreffende personen, die tot openstaande regterlijke betrekkingen verlangen te worden benoemd, en dat in elk geval de minister geheel vrij blijft in zijne keuze. Daaraan is het toeteschrijven, dat, zoo als is aangemerkt, zeventien malen van de twintig de minister andere personen heeft benoemd dan die, welke door de regterlijke overheid waren aanbevolen.

De liberale partij heeft den heer *Nothomb* verweten, dat hij dikwerf is overgegaan tot het verplaatsen van regterlijke ambtenaren tegen den zin der magistratuur, ten einde op die wijze vacaturen daar te stellen in het belang van door hem begunstigde lieden. Van dien kant wordt aangemerkt, dat de minister in geen enkel opzigt de aan hem gerigte vragen heeft beantwoord, en de Kamer alzoo uit de algemeene beraadslaging geen licht hoegenaamd heeft geput.

De heeren *Verhaegen*, *Orts*, *Lelièvre* en *de Mérode* hebben aan de algemeene beraadslaging deelgenomen, die daarna is gesloten. Bij de behandeling der artikelen heeft de heer *Dumortier* zich beklaagd over de advocaten in Belgie in het algemeen, en beweerd, dat de regtbanken beter dan thans het geval is de hand behooren te houden aan de bestaande verordeningen van discipline.

— De beraadslaging over het hooger onderwijs, bij de behandeling van het ontwerp-adres der Kamer, geeft nog dagelijks stof tot menigvuldige opmerkingen en beschouwingen in de hier te lande uitkomende dagbladen. Bij die gelegenheid is de aandacht door een der liberale Afgevaardigden, den heer *Frère*, gevestigd op eene gedrukte lijst van boeken, opgemaakt door pater *Boone*, van de orde der Jesuiten, waarbij deze geestelijke opgave doet van boeken, welke verboden behooren te worden, en van andere godsdienstige werken, welker lezing verdient te worden veroorloofd en aanbevolen. In antwoord op den heer *Frère*, heeft de minister *de Decker* de navolgende, van zijne zijde vooral veel beteekenende verklaring afgelegd:

„ Vermits de heer *Frère* van die lijst gewag heeft gemaakt, moet ik hem zeggen, dat ik dezelve van vroeger zeer goed ken, en dat het mij dikwerf gebeurd is, den inhoud te betreuren van dergelijke werken, die geene andere strekking zouden hebben dan om eenmaal in Belgie in het leven te roepen *een geslacht van wezenlooze schepselen* (une génération de cretins)."

Deze verklaring heeft op de regterzijde der Kamer een zeer pijnlijken indruk gemaakt, doch niemand is regtstreeks daartegen opgekomen. Alleen heeft de clericale Afgevaardigde *Dumortier* zich de aanmerking veroorloofd, dat het ongerijmd zou zijn om eene geheele partij aansprakelijk te stellen voor hetgeen door één persoon is geschied.

Hiertegen wordt in de dagbladen aangevoerd, dat het eene waarheid is, dat pater *Boone* bekend staat als een der invloedrijkste Jesuiten hier te lande, en dat zijne boekenlijst in 't licht is verschenen met goedvinden van het episcopaat, 't welk openlijk zijn zegel aan dezelve heeft gehecht.

De liberalen betoonen zich overtuigd, dat deze door den heer *de Decker* gesprokene woorden vroeg of laat tot den val van dien bewindsman aanleiding zullen geven. Van die zijde wordt aangemerkt, dat de clericalen de gebezigde uitdrukking niet zullen vergeten en nog veel minder vergeven, en zeer gewisselijk, bij de behandeling eener aangelegenheid van ondergeschikt belang, een middel zullen weten te vinden om een minister opteofferen, die zich zoo weinig ondergeschikt aan de Kerk betoont, en de door haar aangewezene rigting, wat het onderwijs aangaat, zoo nadrukkelijk brandmerkt.

— Het dagblad *le Nord* gaat steeds voort met het leveren van vertoogen, waarin wordt volgehouden, dat het tractaat van 30 Maart eene ernstig gemeende overeenkomst is; — dat het als zoodanig dan ook naar de letter en den geest behoort te worden ten uitvoer gelegd, en dat, als er verschil bestaat omtrent de uitlegging der daarin voorkomende bepalingen, de ontwerpers van het tractaat, en deze alleen, bevoegd zijn om dienaangaande te beslissen. In dat blad wordt aangemerkt, dat er over het algemeen eenstemmigheid van beginselen wordt bespeurd tusschen hetzelve en den parijschen *Constitutionnel;* eene overeenstemming, welke zoo zeer mishaagt aan de oostenrijksche Regering, dat deze zelfs door hare half-officiële dagbladen den *Constitutionnel* waarschuwt, om *le Nord* te mistrouwen, als het vertalingen geeft der oostenrijksche half-officiële vertoogen.

Inmiddels leest men heden in *le Nord* eene uit Petersburg aan dat blad gerigte particuliere correspondentie, waarin de zonderlinge omstandigheid voorkomt, dat het nummer van *le Nord* van 30 October jl. door de russische Regering is *verboden* geworden. Dat nummer behelst, onder anderen, het eerste berigt van de engelsche *Morning Post*, het bekende orgaan van lord *Palmerston*, dat de oostenrijksche krijgsmagt in de vorstendommen zal verblijven en de engelsche vloot in de Zwarte-zee, omdat Rusland zich niet houdt aan de voor hetzelve uit het tractaat van 30 Maart voortspruitende verpligtingen.

's GRAVENHAGE, 4 December.

Bij besluit van 2 December heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester der gemeente Herwijnen te benoemen *A. H. van Troostenburg de Bruijn.*

Bij Koninklijk besluit van 2 December zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Hoogwoud c. a., de heer *A. H. Crap Hellingman*, thans ontvanger derzelfde middelen te Wieringerwaard; te Wieringerwaard, de heer *G. Overhoff*, te Oudewater.

Z. M. heeft, bij besluit van den 30sten November, goedgevonden den kapitein, administrateur van kleeding en wapening *C. L. J. Strüter*, van het 1ste regiment dragonders.

Z. M. heeft bij besluit van den 30sten November goedgevonden, te benoemen: bij de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt, tot kapitein administrateur van kleeding en wapening, den 1sten luitenant *A. Treffers*, bij het 3de regiment infanterie, tot 1sten luitenant; administrateur van kleeding en wapening, *H. J. G. Gosenson;* bij het instructie-battillon, tot 2den luitenant, administrateur van kleeding en wapening, den sergeant-majoor *H. C. Lucas.*

— Bij de beraadslaging over het 5de hoofdstuk der Staatsbegrooting, in de zitting der Tweede-Kamer van heden, heeft de heer *Bosscha* met veel lof gewaagd van het verslag der enquête wegens het Zwolsche-diep. Hij heeft verklaard, dat, naar zijn inzien, daaruit resulteert, dat, 1° de binnenschippers door de tolheffing, naar den tonnen-inhoud, te veel zijn bezwaard, en 2° dat de Maatschappij een werk tot landaanwinning heeft ondernomen, in het onderhoud waarvan door de gewone middelen niet kan worden voorzien. Hem is voorgekomen, dat, in dat geval, redenen voor een subsidie pleiten, en hij heeft gewenscht, dat de bedoelde enquête der aandacht van de Regering niet zal ontgaan.

De heer *v. Bosse* heeft gemeend, dat men thans hier te lande het voorbeeld volgt van lieden, die, na een geruimen tijd in bekrompene omstandigheden te hebben geleefd, eene erfenis bekomende, hunne verteringen op eenmaal te veel uitzetten. Hij meent, dat er uitgaven plaats hebben, tot welke de Staat niet verpligt is, en wijst op de *f* 10,000 voor de wegen der zes noordhollandsche steden. Hij heeft zich zeer beducht verklaard voor belangrijke suppletoire begrootingen, ter zake van in Groningen te ondernemen waterwerken.

De minister heeft daarop geantwoord, dat het subsidie aan de n.-hollandsche steden is toegekend, ook omdat zij zelve *f* 300,000 aan die wegen hebben te koste gelegd; — dat in Groningen veel door de ingezetenen zelven wordt gedaan; dat zijn voorganger daarvoor een millioen heeft toegezegd, mits de provincie en de gemeenten ook het hare bijdroegen; dat de provinciale Staten hem minister hebben aangetoond, dat er nog 12 tonnen gouds worden gevorderd, en dat hij, uithoofde van het hoog belang der zaak, heeft verklaard, te zullen doen wat hij vermogt, ten einde dit subsidie te erlangen; dat de aangelegenheid van het Zwolsche-diep niet uit het oog zou worden verloren; dat, indien de bezwaren uit den weg kunnen worden geruimd, hij gaarne daartoe zal medewerken, maar dat hij als nog niet op de hoogte van de zaak is.

De heer *v. Akerlaken* heeft beweerd, dat de bedoelde wegen in Noord-Holland zouden zijn wegen der tweede klasse, waarvan het onderhoud door den Staat moet worden bezorgd. Hij heeft het subsidie-stelsel, 't welk men schijnt te willen aannemen, gevaarlijk geacht, om dat van alle zijden daarop zal worden aangedrongen. Hij heeft gemeend zich te kunnen beroepen op de bedenkingen, welke de heer *Westerhof* nu twee jaren geleden daartegen heeft ingebragt.

— Bij het voortzetten der beraadslaging over het *vijfde* hoofdstuk der staatsbegrooting heeft ook de heer *Nolthenius* gewezen op het gevaar om al te veel toe te geven aan het subsidie-stelsel. De heer *ten Cate* heeft zich eenigzins beklaagd over 't oordeel van den heer *v. Bosse*, nopens het verlangde subsidie voor de Groningsche waterwerken. De heer *Sloet* heeft doen opmerken, dat de heer *van Akerlaken* alleen subsidie voor Noord-Holland zoude verlangen; doch deze heeft daarop geantwoord, dat hij meent te hebben aangetoond, dat de Staat in de daad tot het onderhoud der daarbij bedoelde wegen verpligt zou zijn.

De minister heeft verklaard, dat vermoedelijk het subsidie voor Groningen nog niet in het volgend jaar zoude gevorderd worden, maar dat daaruit niet volgt, dat de toezegging daarvan ontijdig zoude wezen, en dat reeds door zijnen voorganger de toezegging van een millioen was gedaan. Voor het overige heeft Z. E. beweerd, dat voor het verleenen van subsidie de werkelijke behoefte en niet eene gelijkmatige verdeeling in aanmerking moet komen. — Art. 79 en 80 zijn daarop goedgekeurd.

Over de stichting van het stoomgemaal aan den IJssel zijn door den heer *v. Nispen* aanmerkingen gemaakt. De minister heeft aangetoond, dat ook het herstel van de Hanepraai-sluis in dat werk heeft moeten worden begrepen.

Ook art. 63 is weder in beraadslaging gebragt. De heer *v. Bosse* heeft nog bezwaren daartegen geopperd, en den onderstand alleen tot Urk en Schokland willen bepalen, en geenszins de gemeente Haarlemmermeer daaronder willen begrijpen. Het art. is met 32 tegen 30 stemmen aangenomen.

Bij de overweging van de afdeeling betreffende het onderwijs, heeft de heer *de Kempenaer* verklaard, dat hij het aftreden van het vorige Bewind heeft betreurd, en er aan twijfelt of de thans aan het bestuur zijnde bewindsman wel bij magte zal zijn om in de bestaande behoefte te voorzien en aan de ontevredenheid, welke ten aanzien van dit onderwerp wordt bespeurd, en die, naar zijn inzien, wel eens door onrust zou kunnen worden gevolgd, een einde te maken. Hem is voorgekomen, dat het Bewind in dat opzigt meer bedrijvigheid had kunnen en moeten betoonen, en hij heeft den minister vergeleken bij een geneesheer, die, geroepen om een zwaren lijder te genezen, naar Oost en West schrijft ten einde geneesmiddelen tot dat einde te erlangen, en zich verder niet om den lijder bekommert. Naar zijne meening kan de Vertegenwoordiging dit niet lijdelijk aanzien. Hij wil geenszins den minister noodzaken te openbaren datgene, 't welk hij bedekt wil houden; maar hij heeft hem willen vragen, of hij bereid is om het voornemen van de drie wetten, op het hooger, middelbaar en lager onderwijs, te gelijk intedienen, te laten varen, en in de eerste maanden van het volgende jaar eene voordragt op het lager onderwijs in te zenden. In dat geval zal hij de toekomst afwachten, maar, zoo daarop geen voldoend antwoord kan volgen, zou hij zich genoopt vinden om zijne stem tegen den minister uittebrengen, opdat de heer des huizes, in 't belang van den lijder, naar een anderen geneesheer zou kunnen omzien.

— In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden heeft de minister van Binnenlandsche Zaken al dadelijk het woord opgenomen, ter beantwoording van de door den heer *de Kempenaer* in de vorige bijeenkomst gestelde vragen. Z. E. heeft daarbij doen opmerken, dat de Kamer haar vertrouwen aan een bewindsman kan weigeren, ter zake van onwil, gebrek aan ijver, of bekwaamheid, maar dat zij zijne overtuiging behoort te eerbiedigen. Alzoo heeft de minister verklaard, dat voor de regeling van het hooger en middelbaar onderwijs geene mindere dringende behoefte bestaat dan voor die van het lager onderwijs; dat de Grondwet deze regeling gelijkelijk vordert en dat hij, indien men vertrouwen wil stellen in hetgene hij kan belooven, hij wel de verzekering wil geven, dat, indien zijne krachten en zijne gezondheid dit veroorlooven, binnen drie maanden wetten op deze onderwerpen zullen worden aangeboden, derwijze dat die nog in deze zitting zullen kunnen worden behandeld; — dat hij voor het overige het standpunt, op 't welk hij zich bevindt, niet kan verlaten, en bij de onderwerpelijke voordragten niet kan treden in eene beraadslaging, in welke de geheele regeling van het onderwijs zoude betrokken zijn, hoe zeer dit ook hem nog menig onaangenaam oogenblik zal kunnen berokkenen.

Bij de verdere beraadslaging over de afdeeling heeft de heer *v. d. Veen* zich het lot van de onderwijzers der lagere scholen aangetrokken.

De heer *Baud* heeft verklaard, dat hij door de verklarng van den minister is gerust gesteld, en de toekomst met vertrouwen te gemoet zal zien; — dat hij het thans homogeen gestemde Kabinet beschouwt als echt nationaal, en als door den Koning uit eigene beweging aangesteld, en dat hij het zelve zijn vertrouwen kan schenken.

De heer *ten Cate* heeft eenige beschouwingen ten aanzien van het onderwijs medegedeeld, en ten slotte te kennen gegeven, dat, indien de Regering de wet van 1806 in overeenstemming kan brengen met de geopperde bezwaren, hij de voordragt dankbaar zal aannemen; doch dat hij verlangt dat daarmede spoed zal worden gemaakt.

De heer *Thorbecke* heeft den grond, door den heer *Baud* aangevoerd voor het vertrouwen, 't welk in de bewindslieden behoort te worden gesteld, als uit eigene beweging door den Koning benoemd, bestreden, als niet overtebrengen met de constitutionele beginselen, en strekkende om de parlementaire vrijheid te onderdrukken en het gemeen overleg ter zijde te stellen.

De heer *Kien* heeft verklaard, het ministerie t zullen ondersteunen, ten einde de hoofdgedachte, waarvan het Kabinet is uitgegaan, zoo mogelijk in practijk te helpen brengen, en daarbij de Grondwet eerlijk te eerbiedigen; maar zich ook te willen wachten voor eene eenzijdige uitlegging derzelve, en aan het ministerie de eervolle plaats te willen laten, op welke hetzelve zich bevindt.

De heer *Elout* heeft met den heer *Baud* ingestemd, maar heeft zijne hoop te kennen gegeven, dat de minister zal afzien van het denkbeeld om de drie takken van het onderwijs *te gelijk* te behandelen. Hij heeft echter te kennen gegeven, dat het regt op het geven van bijzonder onderwijs nog wordt bemoeielijkt, en verlangd, dat er dadelijk waarborgen zullen worden gegeven, dat dit regt niet langer zal worden miskend.

De minister van Justitie heeft verklaard, het woord opgenemen, niet zoo zeer om den minister van Binnenlandsche Zaken te ondersteunen, welke dergelijke ondersteuning niet behoeft, als wel om hem het vervullen zijner taak te verligten, vermits hij zich eenigzins ongesteld bevindt. Hij heeft doen opmerken, dat de Regering reeds met eenig vertrouwen de hoofdbeginselen van eene wet op het onderwijs heeft kenbaar gemaakt, als: 1° het eerbiedigen van de geheelheid der natie aan hare christelijke wording; 3° de geheelheid der natie aan de gemengde school, en 3° het begrip, dat de Staat ongehouden is de mate voor te schrijven van het Christendom, 't welk daarbij zal behooren te worden geëerbiedigd. Z. E. heeft verklaard, dat de Regering deze hoofdbeginselen in praktijk zal trachten te brengen, maar, vermits dit onderwerp niet aan de orde is, zich thans niet verder te dien aanzien kan uitlaten.

Na nog eenige woordenwisseling is besloten om de beraadslaging morgen voort te zetten.

HAARLEM, 4 December.

Volgens een telegr. berigt uit Weenen, heeft de Keizer van Oostenrijk, ter gelegenheid der verjaring van zijne komst tot den troon, aan 70 wegens staatkundige misdrijven veroordeelde Italianen kwijtschelding van straf verleend, en de goederen van al de uitgewekenen ontslagen van het daarop gelegde beslag.

— Men meldt uit Konstantinopel van den 24sten November, dat de Perzen, versterking hebbende bekomen, Herat zouden hebben vermeesterd, en dat *Reschid-bassa* pogingen aanwendde om een ministerie bijeentebrengen, 't welk aan al de partijen welgevallig zoude zijn.

— De leden der plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam hebben aan den Raad hun ontslag gevraagd. Deze Vergadering heeft, met 22 tegen 11 stemmen, besloten, den voorzitter te magtigen om pogingen aan te wenden, ten einde deze leden te bewegen om op dit hun besluit terug te komen.

— Bij het departement van Kolonien is berigt ontvangen, dat de o. i. Maatschappij van adm. en lijfr. eene overeenkomst heeft aangegaan voor het opmaken van een ontwerp voor den aanleg van een spoorweg van Batavia naar Buitenzorg, en dat reeds een begin is gemaakt met het voorloopig onderzoek, ten einde nader in overleg te treden nopens de voorwaarden der concessie.

— Telegrafische berigten uit Petersburg van verl. zaturdag melden, dat de vorst daar aanhield en gestreng was, zoodat er geene hoop meer bestond, dat de in het ijs bezette schepen zouden kunnen vertrekken.

— Woensdag den 3den December heeft in den avond tot 8 ure, te 's Gravenhage een zoo zware mist geheerscht, als sedert jaren niet is ondervonden. Ondanks de in haast genomene maatregelen om ongelukken te verhoeden, waarbij het plaatsen van licht door de ingezetenen voor hunne glasramen gunstig heeft medegewerkt, zijn er personen in 't water geraakt, maar gelukkig gered.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 4 December. Den 2den dezer nog in Texel binnengekomen: *Harmina Annechiena*, Jessen, St. Petersburg. Heden: *Gelderland*, Crap Hellingman en *Henriette*, Haasnoot, beide van Tjilatjap; de stoomb. *Magnet*, Londen.

Den 3den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Admiraal Ver-huell*, Havre; *Albert*, Clark, Newcastle; *Stella Maris*, Feijen, St. Petersburg; *de Maas*, Schabeling en *Catharina*, de Boer, beide van Riga; *Dankbaarheid*, Potjer, Koningsbergen, Gisteren nog: *van der Palm*, Stang van Hees, Triest; *Jantje Eickema*, Eilts, Messina, de laatste is tegen den Noordhoek aan den grond vastgeraakt, doch weder in vlot water gekomen; *Eendragt*, Bos, St. Petersburg; *Iris*, Ensen, Pernau; en uitgezeild: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Chery Chase*, Newcastle; *Gannet*, Liverpool.

Den 21sten Oct. te Bahia binnengekomen: *Sara Elisabeth*, Kuiper, Cette.

Den 3den Nov. te Suriname binnengekomen: *Christina Alida*, Welger, Amsterdam; *Willem en Carel*, Steenveld, Genua; en uitgezeild: 3 dito *Suriname*, Rijntjes, Amsterdam.

Den 13den Nov. te Newjork binnengek.: *Petrea*, Osborne, Amst.

Den 15den Nov. ter reede van Algeciras binnengekomen: *Hercules*, Detering, Napels naar Batavia.

Den 12den Nov. te Lissabon binnengekomen: het ned. oorl. fregat PRINS ALEXANDER DER NEDERLANDEN, kapt. Steffens, Vlissingen; alles wel aan boord.

MAURITIUS, 22 October. Een nederl. schip, naar gissing *de Japara*, is met man en muis in de Struys-baai (Kaap de Goede Hoop) verongelukt. [Het schip *Japara*, kapt. Gijsbers, is 4 Julij van Rangoon naar Rotterdam vertrokken.]

KOPENHAGEN, 29 Nov. De nederl. kof *Trouw*, kapt. Mooi, van Dantzig naar Bayonne, is 24 dezer op Bornham gestrand en wrak geworden, doch het volk, benevens des kapt. vrouw en 3 kinderen gered; men hoopt de lading en inventaris te bergen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

4 *December* 1856. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. N.Bank	—	—	—	*Oost.*Met.5 p	74¼	7/16	74 5/16
W. S. 2½ p	63	1/16	63	Met. 54.5 "	83	¼	83 3/16
" . 3 "	74⅞	75	—	" N. 5 "	75½	¾	75 9/16
" . 4 "	94¼	5/16	—	" 54. 2½ "	38 11/16	¾	—
Am. Sd. 3½ "	—	—		Wr. Bk. *f*	1205	—	—
Hl. Ms. 4½ "	—	—	—	" . . .	—	—	—
O L. 4 "	—	—	—	" . 4 p	319	—	—
H. Spw. .	—	—	—	*Nap.*L.B.5 "	104	—	—
Leen. . 4½ p	—	—	—	Cert. R. 5 "	—	—	—
R. Spw. 4½ "	—	—	—	*Belg.* C. 2½ "	—	—	—
M. Wld. 4 "	74	—	—	Cert. R. 2½ "	—	—	—
Fr. Cert. 3 "	—	—	—	" " 4½ "	—	—	—
" 4½ "	—	—	—	*Den.* O.L.5 "	—	—	—
*Rusl.*Obl.5 "	103	⅛	—	" 3 "	—	—	—
" 5 "	101¾	⅞	—	*Grkl.*Obl.5 "	3 11/16	¾	—
Cert. . 5 "	92⅛	⅜	—	*Brzl.* 24.5 "	96⅞	—	—
" . 4 "	83½	—	—	24. 5 "	—	—	—
" Stl. 4 "	—	—	—	39. 5 "	96⅜	—	—
" N. 4 "	—	—	—	43. 5 "	96⅜	—	—
" 54. 5 "	93⅜	—	—	52. 4½ "	—	—	—
" 55. 5 "	94⅞	15/16	—	*Port.*Obl.3 "	44¾	13/16	44¾
" L. 5 "	—	—	—	Obl. U. .	—	—	—
" L. 4½ "	—	—	—	" C. 3 p	—	—	—
Insch. 6 "	60¾	—	—	*Sard.* C. 5 "	—	—	—
Cert. . 6 "	—	—	—	*Peru* 53. 4½ "	—	—	—
Polen A. . *f*	152¼	—	—	U. 3 "	—	—	—
Obl. . 4 p	—	—	—	*Eq.* 55. 1 "	—	—	—
Pruiss. A. 32	—	—	—	*Ven.*Obl. 4½ "	33⅛	—	—
A. 54. 3½ p	—	—	—	U. 2 "	—	—	—
Obl. L. 4½ "	—	—	—	*Gren.*Ob. 3 "	—	—	—
Spanje O.1¼ "	23½	¾	23½	U. . .	6½	—	
Obl. . 3 "	—	—	—	*Mex.*Obl.3 p	20¼	7/16	—
" B. 3 "	37¼	½	37 5/16	*N.A.*P.H. "	—	—	—
A. S. . . .	6 1/16	⅛	—	Ph. B. "	—	—	—
B. C. . . .	5¾	13/16	—	A. B. . .	—	—	—
*Oost.*O.G.5 p	—	—	—	Orig. . . .	—	—	—
" " 4 "	—	—	—	Louis. 5 p	—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 102⅛. Illinois Central 88. Beleening 5. Prolongatie 5½. Disconto 5.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen bleven heden zonder verandering van eenig belang. — Russische mede nagenoeg als gisteren; spaansche waren lager te verkrijgen; oostenrijksche flaauw, in weerwil van de hoogere buitenlandsche werken; Venezuela's en Mexicanen insgelijks lager.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 27,80; Div. in £ *f* 11,57½; Eng. Russen *f* 11,57½; Frans. *f* 55⅛; Belg. *f* 55⅝; Pruiss. *f* 34¼; Hamb. Russen *f* 36⅝; Russen in Z. R. *f* 36⅝; Pools. in fl. *f* 27¼.

MADRID, 3 December. De 3 pc. 40; 1¼ pc. 25⅛.

LONDEN, 4 December. De 3 pc. gecons. resc. 95½ à ¾. Mexico 22¼ à ½. Spanje 43 à ½, en 24⅝ à ¾.

PARIJS, 4 December. De 3 pc. 70 fr. 10. Spanje 38¾, en 24⅜.

SPECIECOURS.

AMSTERDAM, 4 December. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. O. gerande dito *f* 5,55 à *f* 5,65. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,65 à *f* 11,75 Dito Pistolen *f* 9,55 à *f* 9,65. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr. *f* 9,27½ à *f* 9,37½ het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 10¼ à 10¾ pc. Zilver van 900 tot 850 d. *f* 104,20 à *f* 104,70 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2.33 à *f* 2,36. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2.70. Pruissische Daalders *f* 1,73 à *f* 1,76. Tiengulden-stukken *f* 9,70 à *f* 9,80.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 1 December. De handel in granen was heden van weinig belang, wegens de ingevallen vorst. *Tarwe* flaauw; 66 à 70 p. Ommel. *f* 8 à *f* 10; 66 à 70 p. Old. *f* 7,50 à *f* 9,50. *Rogge* als voren; 60 à 66 p. *f* 5,05 à *f* 7,15. *Boekweit* prijsh.; 60 à 64 p. gr. zand *f* 5,85 à *f* 6,85. *Gerst* prijsh.; 52 à 56 p. winter *f* 4,60 à *f* 5,60; 54 à 56 p. zomer *f* 4,60 à *f* 5,10. *Haver* als voren; 40 à 50 p. dikke *f* 3,20 à *f* 4,20; 36 à 40 p. w. voer *f* 2,65 à *f* 3. *Paardenb.* *f* 5 à *f* 6,50. *Gort* grove *f* 10,25 à *f* 10,75.

DELFT, 4 December. *Boter* *f* 46 à *f* 52.

ENGELSCHE MARKTPRIJZEN. Den eersten December zijn de graanprijzen bij goeden aanvoer van vreemd koren, op de vorige hoogte gebleven.

Van vreemd vee waren in de voorgaande week ingevoerd 996 runderen, 2897 schapen en 121 kalven; — en daaronder uit Harlingen 13 r.; uit Dordrecht 32 r. en 158 s.; uit Rotterdam 720 r., 641 s. en 121 k.; uit Medemblik 129 r. en 1523 s.; uit Amsterdam 26 r. en 386 s.; uit Schiedam 10 runderen.

Te Nijmegen zijn voor de predikantsplaats bij de Herv. gemeente op het drietal gebragt de heeren *Brouwer*, *Laurillard* en *Poelman*.

*** Voor de achtingswaardige en zwaar beproefde Vrouw, zie Haarl. Courᵗ. van 13, 15 en 26 November is ontvangen bij d°. *Is. Prins* te Amsterdam: van N. N. uit Nijmegen een muntb. *f* 10; van N. X. *f* 5; van N. N. *f* 2,50; van A. *f* –,50; van N. M. een coup. *f* 1,23½ en in geld 50 cᵗ.; van W. M. een coup. *f* 1,23½; van N. N. een muntb. *f* 10; van N. N. eene assignatie op de Nederlandsche Bank *f* 10; van N. N. met de spreuk Mattheus 25 vˢ. 40 *f* 1, en van J. G. *f* 2,50.

Hartelijken dank zegt zij u edele gevers voor deze bereids haar toegezondene giften, en roept zij bij dezen naderenden winter de hulp en bijstand harer menschlievende landgenooten in, waartoe wij haar op het dringendste blijven aanbevelen; terwijl zich met den ontvangst uwer liefdegaven blijven belasten de hoogleeraar *Vinke*, te Utrecht; d°. *Is. Prins*, te Amsterdam; dˢ. *Zaalberg* en *Huidekoper*, te 's Hage; d°. *Griethuizen*, te Zutphen; d°. *Ribbius*, te Buurse, in Overijssel, en *Charles Gewin*, te Logchem.

*** Voor de hulpbehoevende Douairière is in dank ontvangen: van Freule S. *f* 4,95; van Freule B. *f* 10; van ..... X. *f* 2; van S. v. H. *f* 2,47⁵. Haar nood blijft den Hollandschen Adel aanbevolen. Giften gelieve men te zenden onder de letters O. D. T., aan den Boekhandelaar H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem.

*** Ten behoeve der ongelukkige ingezetenen van het verwoeste dorp *Bezaudun*, in Frankrijk, zijn de volgende giften ontvangen, als:

Bij *Stadnitski & van Heukelom:* van A. R. R. te Gorinchem *f* 1,23⁵; H. v. M. te Zwolle *f* 25; K². *f* 25; N. N. te Amsterdam *f* 1; H. A. B. Hz. *f* 5; een Protestant te 's Hage *f* 24,75; G. J. B. alhier *f* 5; N. N. te Haarlem *f* 7,42⁵; N. N. te Leeuwarden *f* 2,47⁵; L. G. & M. alhier *f* 200; J. K. te Haarlem *f* 25; J. S. C. alhier *f* 2,50; N. N. alhier *f* 200; K. *f* 1,23⁵; M. T. *f* 58,75; C. L. *f* 7; L. G. J. voor het consistorie te Breda *f* 10 & *f* 5; A. G. DE G. te Utrecht *f* 25; D. W. & ZN. alhier *f* 25; S. & v. H. alhier *f* 25; A. D. voor N. N. te Leeuwarden *f* 4,95; D. C. D. L. S. *f* 17,95⁵; K. & C°. voor J. N. *f* 10; V. M. H. *f* 10; A. A. *f* 20; N. N. *f* 80; L. N. H. *f* 50; D. v. D. B. te Nijmegen *f* 10; L. L. te Leyden *f* 23,60; C. J. T. te Deventer *f* 10; J. B. te Deventer *f* 10; E. J. H. wed. J. H. te Harlingen *f* 20; C. W. alhier *f* 10; N. *f* 20.

Bij den wel-eerwaarden heer *P. J. J. Mounier:* van D. te Waddingsveen *f* 2,97; K. *f* 2,50; Lᵃ. M. V. *f* 5; uit Deventer 1 coup. *f* 1,98; E. U. *f* 4,95; pour les victimes de Bezaudun *f* 10.

Bij den wel-eerwaarden heer *J. H. de Dompierre de Chaufepié:* van A. J. *f* 5; H. en M. *f* 14,85; L. M. *f* 10; U. H. *f* 7,50; N. N. te Doetinchem *f* 6,18⁵.

Bij idem als secretaris der Waalsche commissie:

Van den Waalschen kerkeraad van Middelburg *f* 76,60.

" " " " " Nijmegen *f* 62,72⁵.

Door den wel-eerwaarden heer *L. G. James* te Breda *f* 10.

Bij den wel-eerwaarden heer *V. H. Guye:* een bankbiljet *f* 25; voor de noodlijdenden in Dauphiné *f* 5; Q. X. *f* 5; uit Utrecht *f* 2. Totaal *f* 1235,14.

Terwijl de ondergeteekenden hiervoor hunnen dank aan de milde gevers betuigen, nemen zij de vrijheid deze zaak nogmaals aan hunne stad- en landgenooten aan te bevelen daar er nog veel vereischt wordt, om aan de behoeften der noodlijdenden te voldoen.

Amsterdam, 29 *November* 1856.

STADNITSKI & VAN HEUKELOM.

DE CONCERTZAAL OP Sᵀ. NICOLAAS,

zal zijn geopend voor het Publiek, op Vrijdag Avond, den 5den December. Verschillende VERVERSCHINGEN, IJS, PUNCH à LA ROMAINE, enz. enz., zullen alsdan te bekomen zijn. *De Muziek van het Regiment Dragonders* zal zich doen hooren. Entrée 25 Cents.

J. M. G. FUNCKLER.

GROOTE VAUXHALL TE HAARLEM.

SOIREE MUSICALE bij gelegenheid der *St. Nicolaas* avond, op Vrijdag 5 December 1856.

Door drie Heeren en eene Dame, Zangeres aan het Hoogduitsche Theater te Amsterdam.

Aanvang te 7½ *ure.* P. SMITS JR.

Entree vrij.

*** Op een Dorp in Gelderland bestaat gelegenheid, tot plaatsing van Jonge HEEREN en Jonge JUFVROUWEN, op een voornaam en bloeijend Instituut à *f* 200 's jaars. Adres met *franco* Brieven, onder Letter IJ., bij den Boekhandelaar W. WENK, te Rotterdtm.

*** Men wil aan een JONGELING de gelegenheid geven om zich met een' anderen van zeer geachte Familie voor te bereiden voor het Examen aan de K. M. AKADEMIE te *Breda* in de maand Junij e. k. Belanghebbenden gelieven zich zoo spoedig mogelijk aan te melden onder Lett. Z., aan den Boekhandelaar C. BIELEVELT, Voorstraat te Utrecht.

*** In de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Middelburg wordt gevraagd: Een CATECHISEERMEESTER en KRANKBEZOEKER, die de vereischten bezit bij het Reglement op godsdienstig onderwijs gevorderd. Men verzoekt hen, die naar dezen Post wenschen te dingen zich met *vrachtvrije* Brieven en overlegging hunner getuigschriften van bekwaamheid en christelijken wandel voor of op 15 December e. k., tot het doen van een vergelijkend Examen aan te melden bij den Heer J. KOOLE, Secretaris der commissie voor het godsdienstig onderwijs, die tot het geven van inlichtingen aangaande de bezoldiging en werkzaamheden bereid is.

*** J. GRONINGER, te Oterleek verlangt, om spoedig in dienst te komen, een vlugge en bekwame BAKKERSKNECHT, die tevens goed met Paarden kan omgaan, tegen *f* 120 vrijgeld per jaar. Brieven *franco*.

*** **ASSOCIATIE.**

Een bekwaam *Werktuigkundige*, wenscht zich in eene reeds bestaande of nieuw op te rigten **ZAAK** of **FABRIEK** te Associëren, tot welker uitbreiding of daarstelling hij een volledig en zich in zeer goeden staat bevindend materiaal kan aanbrengen. Adres *franco*, onder Lett. W., bij de ERVEN WIJSMULLER, Papier- en Speelkaarten-Magazijn, Huidenstraat, KK 282/83, te Amsterdam.

*** Men verlangt tegen 1 Februarij 1857: Een ongehuwd TUINMAN, van de P. G., die de Moezerij, het Broeijen onder platglas en het Snoeijen, Enten en Oculeren van Vruchtboomen grondig verstaat, terwijl hij tevens goed moet kunnen rijden. Men melde zich hiervoor aan, met *franco* Brieven, onder Letters A. M., bij den Boekhandelaar P. ANDREÆ MENGER, te Barneveld.

*** **ATTENTIE.**

Eene Weduwe uit den beschaafden stand, en niet onbemiddeld, zag zich gaarne geplaatst als DIRECTRICE, in

een of ander Gesticht. Zij is in staat de beste bewijzen van soliditeit aan te toonen. Reflecterenden gelieven zich te adresseren, onder de Letters M. M., bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco.*

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van de P. G., zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst, hetzij als Gezelschaps-Jufvrouw of ter verzorging eener Dame tot assistentie in eene Huishouding of Kamenier. Er zal meer op fatsoenlijke behandeling dan wel op hoog Salaris gelet worden. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letters S. M., bij den Boekverkooper- en Boekdrukker A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

*** Met Febr. of Mei 1857, verlangt men eene KINDERMEID van de P. G., niet beneden de 30 jaren oud, bekwaam om de zorg voor 4 Kinderen op zich te nemen, goed kunnende Mazen, Naaijen, en soms aan de Wasch helpen. Brieven *franco* onder Letter A., bij de Boekhandelaresse de Wed. M. MELDER, Oudegracht bij de Gaardbrug, te Utrecht.

*** Men verlangt eene gezonde MIN, jong kraams. Adres Lett. X.; Bureau Utrechtsche Courant. Brieven *franco.*

*** **POLDER, DE VELSERBROEK.**

Dijkgraaf en Heemraden van den polder, DE VELSERBROEK;

Brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden;

1°; dat op heden zijn gesloten de lijsten, aanwijzende de personen, die stemgeregtigd zijn, en die, welke tot leden van het bestuur kunnen gekozen worden;

2°; dat de verkiezing van *zes* HOOFD-INGELANDEN, zal plaats hebben ten raadhuize der gemeente *Velsen*, op *Donderdag*, den 18. December 1856, van 's morgens *elf* tot 's namiddags ten *twee* ure, en dat onmiddelijk na het verstrijken van dien tijd, zal worden overgegaan tot het openen der stembriefjes; en

3°; dat, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 30 van het Algemeen Reglement van Bestuur voor de Waterschappen in *Noord-Holland*, op de plaats en den tijd hiervoren sub 2 vermeld, de stembriefjes aan de stemgeregtigden of hunne vertegenwoordigers zullen worden uitgereikt.

Voorts worden de stemgeregtigden, voor zooveel noodig, herinnerd aan de bepalingen van artikel 16 van voornoemd Algemeen Reglement, welke luiden als volgt:

„ Het stemregt van den minderjarige wordt uitgeoefend „ door zijnen vader of voogd.

„ Dat van den onder curateele gestelde door zijnen curator.

„ Dat der gehuwde vrouw, die zich het beheer harer „ eigene goederen niet heeft voorbehouden, door haren man.

„ Weduwen, gehuwde vrouwen, die zich het beheer „ harer eigene goederen hebben voorbehouden, ongehuwde „ vrouwen, gezamenlijke mede-eigenaars van onverdeelde „ eigendommen, vennootschappen, maatschappijen en be- „ sturen van godshuizen of zedelijke ligchamen, stemmen „ door schriftelijk gevolmagtigden.

„ Ieder ingeland kan door een schriftelijk gevolmagtigde „ stemmen.

„ De handteekeningen op de volmagten moeten zijn ge- „ legaliseerd.

„ Niemand kan voor meer dan één persoon of corporatie „ gemagtigde zijn."

Velsen, den 2. December 1856.

Dijkgraaf en Heemraden voornoemd.
J. C. ENSCHEDÉ. Dijkgraaf.
C. SCHREUDER. Heemraad.

*** *Het bestuur van den algemeenen Polder te* ASSENDELFT.

Overwegende dat de verkiezing van het Bestuur, zoo van genoemden Polder, als van den Buitenhuizer en Kaag-Polder, en van de Buitenlanden, zal behooren te geschieden overeenkomstig de bepalingen, vervat in het algemeen reglement van bestuur, voor de Waterschappen in Noord-Holland.

Brengt ter kennisse der belanghebbenden, dat door hetzelve zijn **vastgesteld** de navolgende **LIJSTEN**, als:

1° *Voor den Polder Assendelft;* de Lijsten aanwijzende de Personen die stemgeregtigd zijn, en die welken tot Hoofdingelanden kunnen gekozen worden.

2° Voor den *Buitenhuizer* en *Kaag-Polder* en de *Buitenlanden*, ieder in het bijzonder, de Lijsten aanwijzende de Personen die stemgeregtigd zijn, en die, welke tot leden der besturen kunnen gekozen worden. Dat deze Lijsten voor den tijd van veertien dagen, voor de Ingelanden ter inzage zijn gelegen, ter Secretarie der Gemeente Assendelft, en dat de bezwaren welke tegen die Lijsten mogten bestaan, voor het einde dezer maand December bij verzoekschrift (zooveel noodig door bewijzen gestaafd), aan het bestuur voornoemd zullen behooren ingediend te worden.

Assendelft, den 3den December 1856.

Het Polderbestuur voornoemd:
W. SMIT, Dijkgraaf.

*** De Hoofd-Administratie van het 1e. Regiment Dragonders, is voornemens op aanstaande Woensdag den 10den dezer, te Haarlem publiek Aantebesteden: De Verpachting der PAARDENMEST, gedurende het geheele jaar 1857. Zij die genegen zijn daarop Inteschrijven kunnen hun Biljet daartoe tot 's middags 12 ure, van gemelden dag op het Bureau van den Kapitein Kwartiermeester van het Regiment, in de St. Jansstraat, Wijk 6, N°. 256, in de Bus bezorgen, liggende de voorwaarden dagelijks op gemeld Bureau ter lezing, van des morgens 9 tot 's namiddags 2 ure.

Namens de Hoofd-Administratie voornd.,
Haarlem, de Kapitein Kwartiermeester,
3 *December* 1856. OPHORST.

*** **WINTERBLOEMEN.**

Wed. A. VAN EEDEN EN ZOON, hebben ontvangen: Eene nieuwe bezending **IMMORTELLEN** in alle Kleuren, waaronder ook de **Oeillet-Rose**.

Bouquetten met Mos of Groen van *f* 0,50 tot *f* 2.
Pakjes onverwelkbare Mos van *f* 0,30 tot *f* 0,50.
1 *Dec.* 1856. Kleinen Houtweg, N° 149 en 150, te Haarlem.

*** Bij TEN BRINK & DE VRIES te Amsterdam, is verschenen en alom verkrijgbaar, de **ZESDE** Nederduitsche uitgave van:

GUMAL EN LINA.

EEN VERHAAL VOOR DE JEUGD,
TOT VOORBEREIDEND ONDERWIJS IN DE WAARHEDEN DER GODSDIENST;
DOOR
K. F. LOSSIUS.
NAAR DEN LAATSTEN HOOGDUITSCHE DRUK OP NIEUWS VERTAALD DOOR
A. A. HOLST,
ONDER TOEZIGT EN MET MEDEWERKING VAN
H. J. SPIJKER,
Theol. Doct. en Predikant te Amsterdam. 2 Deelen met *fraaije Staalgravures.* Prijs *f* 3,60.

*** A. VAN DER MAAREN EN COMP., te Haarlem, hebben aangekregen, groote Texelsche en KOR-OESTERS, à *f* 2,50 en *f* 3,50 per 100; Bergsche ANSJOVIS, à *f* 1 per 100; fijn zouten WINTER-HARING, GEMARIONEERDE-HARING en PALING, Engelsche BOKKING, tot een civielen prijs. Brieven *franco.*

*** **OPENBARE AANBESTEDING.**

Burgemeester en Wethouders van ROTTERDAM, zullen op Vrijdag den 19den December 1856, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize aldaar Aanbesteden:

Het MAKEN van de AARDEN-, RIJS-, KAAI-, STEIGER- en andere WERKEN, behoorende tot de van wege de Gemeente Rotterdam te maken KADE, achter de Huizen aan de zuidzijde van den Haringvliet.

Alles nader omschreven in het Bestek en Voorwaarden die, op de gewone dagen en uren, ter lezing liggen op de *Gemeente Secretarie* en het *Stads Timmerhuis* te Rotterdam, en ook met de daarbij behoorende Teekening voor den prijs van 75 Cts. verkrijgbaar is bij de Wed. *P. van Waesberge en Zoon*, Boekdrukkers in den Houttuin, Wijk 11 - 194.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan gemeld *Timmerhuis.* De aanwijzing in loco zal plaats hebben op Maandag, Dingsdag en Woensdag voor den dag der Aanbesteding, van des voormiddags 9 tot des namiddags 2 ure.

*** De Boek-, Plaat- & Steendrukkerij van J. & J. MANNOURY, Firma IPENBUUR & VAN SELDAM, is **verplaatst** naar het Damrak of Water, H. 160.

*** Aan eene Weduwe met of zonder Kind, of aan eene ongehuwde Jufvrouw, wordt te Arnhem op eenen vrolijken stand, tegen 1° Mei, bij eene fatsoenlijke Weduwe van middelbaren leeftijd, P. G.: Eene VRIJE KAMER met KOST, INWONING en desverkiezende Huisselijk Verkeer, aangeboden. Men gelieve zich met conditiën te vervoegen per *franco* Brief, onder Letter G., bij den Boekhandelaar SWAAN, te Arnhem.

*** TE HUUR op een der beste standen van Zutphen: Een zeer logeabel HEERENHUIS, met vier Bededen- en vier Bovenkamers, Keuken, Kelder, ruime Zolders, Openplaats, Regenwaterspomp en verdere Gemakken. Te bevragen bij J. F. DIJKERMAN, Rijkenhage aldaar.

*** **LET WEL!**

UIT DE HAND TE KOOP: Een WINKEL-OPSTAND, als Kasten, Toonbanken, Oliebakken, Balancen, Schalen, Bakken, Bussen, Trommels en hetgeen verder tot het vak van Winkelier behoort. Te bevragen bij O. J. SOPJES, te Warmond.

*** **HH. GENEESKUNDIGE**

wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Eene geheel complete STADS-APOTHEEK, met TOONBANK, enz., enz.; door hare beknopte Inrigting zeer geschikt tot gebruik ten Platten Lande, en voorzien van vele, niet aan bederf onderhevige, Chemicaliën.

Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar G. H. VAN HATTUM, te Wageningen.

*** Men zal te Alkmaar, om *kontant Geld*, telkens des middags 12 ure, in het openbaar Verkoopen:

Op Dingsdag, den 9den December 1856, voor het Koetshuis, aan de O. Z. van de St. Pieterstraat: Een *uitmuntend* Span bruine MERRIE-PAARDEN, oud 5 en 7 jaren, diverse sierlijk gemonteerde TUIGEN, RIJTUIGEN, PAARDEN- en STAL-GEREEDSCHAPPEN, benevens eene partij HOOI en STROO, enz. En

Op Vrijdag, den 12den dier maand, aan de Stads-Vest, tusschen het Vriessche Hek en de Bokkensluis:

Eene aanzienlijke partij gezaagde nieuwe HOUTWAREN, bestaande in Eiken-, Vuren-, Greenen- en Dennen-Planken, Tengels, Deelen, Kolders, Palen, Stolpen, Latten, Battings, enz., benevens 32 ton STOKH. en 6 ton KOOLTEER, diverse Houtwagens, Ladders, Brandhout, Afbraak, enz. Alles breeder bij Biljetten en inlichtingen ten Kantore van den Notaris J. G. A. VERHOEFF, te Alkmaar.

*** HOUTVEILINGEN onder Velsen, op Donderdag 11 December 1856, in de *Heeren Duinen*, van extra zwaar HAKHOUT, te beginnen met N°. 1 achter de *Kruitberg.* Op Vrijdag den 12den December 1856, op *Schoonenberg* en *Westerveld*, van zwaar meestal EIKEN HAKHOUT. Op Zaturdag 13 December 1856, op de Hofstede *Waterland*, van allerhande soorten zwaar HAKHOUT; alsmede zware SPARREN en 2 zware WILLIGEN BOOMEN.

*** HOUTVEILINGEN onder Velsen, op Dingsdag den 16den December, op de Bosschen de Kikvorsch, het Beekmansbosch en Velserduyn, van zwaar meestal EIKEN HAKHOUT, betaalbaar 1 Mei 1857; op Woensdag den 17den December, op de Hofstede *Duin en Kruitberg*, van allerhande zwaar HAKHOUT, zware hoog opgaande KASTANJE- en OLMEN BOOMEN, goed Werkhout; en op Donderdag den 18den December op Velserbosch, van allerhande soorten zwaar HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Boekenrode* en in de Bosschen van den *Aerdenhout*, in den Vogelenzang Gemeente Bloemendaal, op Woensdag den 24sten December 1856, des voormiddags ten 10 ure, van zwaar EIKEN, ESSCHEN en BERKEN HAKHOUT, zeer geschikt voor *Palen* en eene aanzienlijke partij BIJTELHOUT.

*** HOUTVEILING in de Bosschen van *Adrichem*, onder Wijk aan Duin, op Maandag 15 December 1856, van allerhande soorten zwaar HAKHOUT.

*** HOUTVEILINGEN onder Velsen, op de Hofstede *Velserbeek*, op Woensdag den 24sten December en op Zaturdag den 27sten December, in de Bosschen van Watervliet, van allerhande soorten zwaar HAKHOUT.

*** **FINALE GUNNING LOSLAND.**

De Perceelen LOSLAND, te zamen groot 38 B., 74 R., 94 E., gelegen in den nieuwen drooggemaakte Polder onder Soetermeer, op den 2den December 1856, ten overstaan van den Notaris H. VAN ZEGWAARD, residerende te Voorburg, in het Logement *het Eiland* te Leidschendam geveild, zijn bij separate veiling in bod gekomen op *f* 31,300.

De gemelde Perceelen zullen op Dingsdag den 9den December 1856, voormiddags ten 11 ure, ter plaatse voormeld, worden verhoogd, afgeslagen en finaal gegund.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris.

*** A. VAN DER MAST, te Gorinchem, verzond:

CHRISTELIJK HUISBOEK,

of *keur van stichtelijke Verhalen, Novellen, Legenden, Gedichten enz.* N°. 1. Prijs per jaarg. *f* 2,40.

Tot heden ontbrak nog een Tijdschrift, dat op aangename en leerrijke wijze, echte Godsdienstzin zocht aan tekweeken en te bevorderen.

J. F. COOPER, LUCY HARDINGE, of het vervolg der lotgevallen van Miles Wallingfordt *f* 3,25.

De werken van den grooten **COOPER**, behoeven niet aanbevolen te worden.

BOUWKUNDIGE ALMANAK,
voor het jaar 1857, 8ste jaarg. *f* 1,—.

DE BLOEMENSPRAAK,
of zinnebeeldige beteekenis der kleuren, met pl. geb. in Prachtband *f* 2,50. Een fraai cadeau voor Dames.

DE ERVAREN KOK,
een onmisbaar Handboek voor Huismoeders, Koks en Keukenmeiden, met Platen *f* 1,20.

Het nieuwe Haakboekje, 1—4 stukje *f* 0,50.
Het nieuwe Breiboekje, 1—4 stukje „ 0,50.
Het nieuwe Knoopboekje, 1—2 stukje „ 0,50

*** Uitgave van J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg.

KANTOOR-ALMANAK
VOOR HET JAAR 1857.

Met Tarieven van Zegelregt, Briefport, Ned. Munten, Coupons, Munt- en Bankbiljetten enz. — op stevig Carton in polychromischen Druk. Prijs 22½ Cents.

PORTEFEUILLE-ALMANAK VOOR 1857.

Met Prijzen der Zegels enz. — Op fraai Carton, in zakformaat. Prijs 5 Cents.

*** Door C. ZWAARDEMAKER, in de Jansstraat te Haarlem, is vrij algemeen verspreid:

EEN CATALOGUS
VAN
HOLLANDSCHE EN FRANSCHE KINDERBOEKJES.
Alsmede eene van
DIVERSE WERKEN VAN SMAAK.

Welke zoolang de voorraad strekt bij hem te zien en verkrijgbaar zijn.

*** Door H. KOSTER, te Delft, is op heden uitgegeven en alom verzonden:

Handleiding tot de
QUALITATIVE CHEMISCHE ANALYSE,
DOOR
Dr. C. REMIGIUS FRESENIUS.
Uit het Hoogduitsch vertaald door
Dr. *C. F. Donnadieu*,
Hoogleeraar in de Scheikunde aan de Kon. Akademie te **Delft.**

Met vele tusschen den tekst gedrukte Houtsneê-Figuren.

Eerste Aflevering.

Met nog *drie Afleveringen*, die hoogstwaarschijnlijk ook in dit jaar het licht zullen zien, zal dit Werk compleet zijn. De prijs is bepaald op *f* 5,—, doch wordt voor de Koopers in dit jaar op *f* 4,50 genoteerd.

Voor vier weken werd door hem verzonden:

Handleiding voor de Practische Oefening
IN DE
ZINS-ONTLEDING,

naar de tweede, verbeterde en vermeerderde uitgaaf van het Werk van den Hoogleeraar T. ROORDA: *Over de deelen der Rede en Rede-Ontleding*; door

Dr. G. VAN WIERINGHEN BORSKI
In groot 8°. formaat. Prijs *f* 1,25.

*** GEBR. MULLER, Boekhandelaars te Maastricht hebben uitgegeven:

VERSLAG
VAN HET VERHANDELDE BIJ HET XIe NEDERLANDSCH LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES, gehouden te Maastricht, den 24—28 Junij 1856.... *f* 2,30.

Commissarissen der Geldleeningen voor de Straatwegen tusschen de Grebbe en Dieren, van Arnhem naar Apeldoorn, en van Doesborgh naar de Pruissische Grenzen bij Anholt berigten 1°. dat op den 1sten December 1856 ter aflossing zijn uitgeloot ELF AANDEELEN in de eerstgenoemde Geldleening tegen 5 ten honderd rentengesloten, en wel de nummers 28, 160, 177, 152, 281, 263, 3, 157, 185, 29, 128.

2°. Dat deze aflossing van den 1sten Januarij 1857 af, verkrijgbaar is ten Kantore van de Heeren VAN RANZOW EN CIE, te Arnhem, des voormiddags van 9 tot 12 uur, tegen overgifte van de Akten van Aandeel en van de no niet verschenen Coupons van Renten.

En 3°. dat de Rentebetaling over 1856, op de beide voornoemde Geldleeningen verschuldigd, van het gemelde tijdstip af ten gezegden Kantore zal geschieden.

, **AANBESTEDING VAN TURF.**

De Commissie uit de Evangelische Luthersche Diaconie te AMSTERDAM, belast met het uitdeelen van Turf aan de Armen harer Gemeente, berigt dat aan de Diaconie-Kamer der Luthersche Oude Kerk, dagelijks, te rekenen van heden tot en met Zaturdag den 6den December aanstaande, van des morgens tien tot des namiddags twee ure, ter lezing liggen de VOORWAARDEN, waarop zij voornemens is aantebesteden het leveren eener hoeveelheid van hoogstens ZEVEN MAAL HONDERD DUIZEND STUKS TURF, volgens Monster.

Inschrijvingen worden aangenomen tot en met Maandag den achtsten December daaraanvolgende, des namiddags ten half twee ure, aan het adres der Commissie, ter plaatse bovenvermeld.

Amsterdam, 1 *December* 1856.

Wegens voortdurende ongesteldheid, wordt tegen zeer billijke voorwaarden UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: De van ouds bekende en een ruim burgerbestaan opleverende KAMPER-MESSENMAKERIJ, bevevens het HUIS, WINKEL-OPSTAND en voorradige tot het vak behoorende IJZERWAREN. Desverkiezende is het Huis, hetwelk gelegen is op het beste gedeelte der Oudestraat en geschikt tot uitoefening van alle Affairen, ook afzonderlijk *te Koop*. Inclinerenden worden verzocht hetzij in *persoon* of met *franco* Brieven, zich ter bekoming van inlichtingen te vervoegen aan 't adres van:

Kampen, De ERVEN BEEKMAN.
29 *November* 1856.

Feestgeschenken voor de Jeugd.

I. De kleine Suse Bronkhorst,

DOOR

PETRONELLA MOENS.

3e druk, met twee Plaatjes, in Linnen Band. Prijs *f* 1,25.

II. DE HUT AAN DEN WEG,

EEN IERSCH VERHAAL VOOR JONGELIEDEN,

DOOR

LADY CAMPBELL.

Met een Plaatje en Geïllustreerd Omslag. Prijs 90 Cents.

Uitgaven van de ERVEN LOOSJES, te Haarlem, en alom verkrijgbaar gesteld.

ALOM TE BEKOMEN:

ALMANAK IN MINIATUUR VOOR KINDEREN.

Uitgegeven door Mevr. J. S. MACKENSTEIN — KONING, 1857, 15e jaargang. Met 4 keurige Plaatjes. Prijs ingenaaid met fraai Gelithographeerden Omslag 50 Cts; gebonden in heel linnen Bandje Verguld op Plat en Sneê 90 Cents. Uitgave van P. C. HOOG, te Rotterdam.

, Bij de **aanstaande Feesten** is zeer geschikt tot keurig geschenk:

HERMAN,

DICHTSTUK door Mr. E. W. VAN DAM VAN ISSELT, met vier Staalgravures, naar teekeningen van Mr. A. W. M. C. VERHUELL, gebonden in elegante Band, verguld op Snede. Prijs .... *f* 2,40.

Te verkrijgen bij alle Boekhandelaars en voorts bij de Uitgevers J. H. GEBHARD & Co., Rokin, te Amsterdam.

, Bij ALTMAN & VAN DER PALM, te Rotterdam, komt heden van de Pers:

C. C. J. BUNSEN, de teekenen des Tijds. Naar het Hoogduitsch, met eene aanbevelende inleiding door S. HOEKSTRA BZN., IIe Dl. *f* 1,50.

Met dit Deel is genoemd werk compleet en kost, bij voortreffelijke Vertaling, keurige Uitvoering en fraai Papier, de helft van het oorspronkelijke.

S. HOEKSTRA Bzn., het Geloof des Harten volgens het Evangelie. Studiën en Beelden. Met eene opdragt van Prof. S. MULLER, te Amsterdam. *f* 3,60.

, Bij de ERVEN LOOSJES, te Haarlem, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

BETUWSCHE NOVELLEN

DOOR

J. J. CREMER.

Twee deelen in één band met Vignetten. Prijs *f* 1,30

Inhoud. Eerste deel: I. Een Betuwschen Landman met zijn Zoon op reis naar de Amsterdamsche Kermis. — II. Wiege-Mie. — III. De oude Wessels en zijn Gezin. — Tweede deel. I. De Regte Jozef. — II. Deine-Meu.

Een uitmuntend **geschenk** met de aanstaande Feesten en zeer geschikt voor Leesgezelschappen!!

DE PLEEGZOON.-FERDINAND HUYCK.

Deel **1** — **4** der

Romantische Werken van Mr. J. VAN LENNEP,

in 13 deelen à *f* 1,90 per deel bij inteekening.

DE ROOS VAN DEKAMA. — ELIZABETH MUSCH

zullen deel **5** — **8** uitmaken.

Elk deel is versierd met 2 Staalgravuren, en gebonden in rijk vergulde linnen band.

Rotterdam, Namens de gezamentlijke Uitgevers,
November 1856. **M. WIJT & ZONEN.**

De aanmoediging, welke de Uitgevers allerwege ontvangen, doet hen uit de vele gunstige beoordeelingen, de navolgende regelen uit de Amsterdamsche Courant van 27 Oct. ll. overnemen:

De algemeene klagt over „dure Boeken" zoo dikwijls ook met betrekking tot *van Lenneps* werken geuit, heeft gehoor gevonden en het tijdstip is daar dat de „lezers" tevens „koopers" kunnen worden. Zijn die werken door hunnen inhoud sieraden der Vaderlandsche Letterkunde, zij worden thans bovendien sieraden voor de Bibliotheek door deze keurige uitgave. Heldere en toch compresse druk, flink papier, prachtige banden, voortreffelijke Staalgravuren en een prijs zóó gering, dat het waarlijk verbazing wekt. *Ferdinand Huyck*, welke Roman vroeger de kapitale som van *f* 9 kostte, is thans, sierlijk gelijk wij zoo even beschreven uitgevoerd, voor slechts *f* 3,80 verkrijgbaar! Wij hebben met het meeste genoegen de oude kennis met *Ferdinand Huyck* vernieuwd. Die getrouwe schetsen van voorvaderlijke zeden en gewoonten, die levendige en ware karakterschildering, die kunstig gelegde en toch eenvoudige knoop, die reeks van avontuurlijke lotgevallen, toch zoo natuurlijk en ongezocht, zooveel echte humor en ongekunsteld gevoel, waarlijk *Ferdinand Huyck* mag geëvenaard worden, maar overtroffen zeker niet. Wel heeft de schrijver Göthe's

„*Greift nur hinein in 's volle Menschenleben*"

in praktijk gebragt! Bovendien, als had hij in dien goeden, ouden tijd geleefd, zoo schrijft hij. Het werk is ook zoo echt hollandsch, alles is zoo lokaal, dat wij het leven der hoofdpersonen zoo geheel kunnen „meêleven," en voor Amsterdammers heeft het in dit opzigt al bijzonder veel aantrekkelijks. Met zulk eene uitgave van *van Lenneps Romantische werken* voor ons, en met zijn *Ferdinand Huyck* in de hand, kunnen wij niet nalaten onzen Stad- en Landgenooten toe te roepen: „*Werpt nu toch voor eens en voor altijd de jammerlijke ongerijmdheden van* Alexandre Dumas *en consorten het venster uit, en laat* van Lennep, *nu de prijs geen beletsel meer is, geen dag langer op uw Boekenrek ontbreken.*"

, Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, komt van de Pers:

DE BODEM VAN NEDERLAND.

DE ZAMENSTELLING EN HET ONTSTAAN

DER

GRONDEN IN NEDERLAND,

TEN BEHOEVE VAN HET ALGEMEEN BESCHREVEN

DOOR

W. C. H. STARING.

Eerste Deel, met Platen, Kaarten en Tabellen.. *f* 5,60.

Dit Eerste Deel van Dr. STARING, **DE BODEM VAN NEDERLAND** (hetwelk met een Tweede kompleet zal zijn) maakt tevens uit het begin van een ruimer plan van uitgave, hetwelk onder den algemeenen titel van

NATUURLIJKE HISTORIE VAN NEDERLAND,

ter uitvoering wordt voorbereid. De Uitgever heeft het voorregt te kunnen aankondigen, dat de onderdeelen daarvan reeds ter bewerking zijn aangenomen. Terwijl alzoo Dr. STARING in bovenstaand Werk levert eene Vaderlandsche GEOLOGIE, zullen worden behandeld door de H. H.:

Dr. H. SCHLEGEL, **DE GEWERVELDE DIEREN.**
„ S. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN, **DE INSECTEN.**
„ J. A. HERKLOTS, **DE WEEKDIEREN.**
„ C. A. J. A. OUDEMANS, **DE BOTANIE.**
„ F. W. C. KRECKE, **DE METEOROLOGIE.**
„ D. LUBACH, **DE ANTHROPOLOGIE.**

Alle afdeelingen staan evenwel ook geheel op zich zelve en zijn als zoodanig ook **afzonderlijk** te bekomen, zoodat men zich door het koopen van Dr. STARING'S **BODEM VAN NEDERLAND** niet verbindt voor andere gedeelten.

EVANGELIE-SPIEGEL.

MAANDSCHRIFT

TER BEVORDERING VAN CHRISTELIJK LEVEN.

UITGEGEVEN ONDER REDACTIE VAN

Dr. L. S. P. MEYBOOM,

PREDIKANT TE AMSTERDAM.

Met 1857 zal dit Maandschrift bij de Uitgevers GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, het licht zien.

De prijs is ***f* 2,50** per Jaargang van **12** Afleveringen.

De Inhoud en de wijze van uitgave zijn omschreven in het *Prospectus*, dat heden verzonden is.

Bij de meeste Boekverkoopers bestaat gelegenheid tot inteekening en is het Prospectus *gratis* verkrijgbaar.

, Bij H. DE HOOGH, te Amsterdam, ziet het licht:

EENE VEREENVOUDIGDE EN VERBETERDE UITGAVE VAN:

TROMMIUS,

NEDERLANDSCHE CONCORDANTIE DES BIJBELS.

Ingenaaid *f* 9,90, gebonden in half marokijn *f* 11,—.

En wordt steeds met succes gedebiteerd:

DE WIJDE, WIJDE WERELD,	**DE HUT VAN DEN ARMEN PADDIJ.**
door ELIS. WETHERELL.	OF SLAVERNIJ IN IERLAND,
Met Platen. Ingenaaid *f* 2,60, Prachtband *f* 3,—.	door een *Ier*, Met Platen, ing. *f* 1,30, in linnen *f* 1,50.

JAMES SMITH.

HET HERDERLIJK MORGEN BEZOEK.	**DE LIEFDE VAN CHRISTUS,**
Dagelijksche Herinneringen voor het Volk des Heeren.	*of de Volheid, Vrijheid en Onveranderlijkheid van de Genade des Zaligmakers.* *f* 0,75.
Tweede druk, in linnen *f* 1,45.	
MANNA VOOR DEN PELGRIM.	**DE WOORDEN VAN JEZUS.**
Ingenaaid *f* 0,25, geb. in linnen *f* 0,45.	Ingenaaid *f* 0,30, in linnen *f* 0,50.

Voor *f* 18,— in plaats van *f* 37,80,

wordt, zoo lang de geringe voorraad strekt, het met roem bekende werk afgeleverd, getiteld:

MARIA EN MARTHA,

bestaande uit **21** gr. 8vo deelen, gebonden in

zeven nette halve linnen banden.

Enkele der 21 Deelen zijn, ter completering, te bekomen voor *f* 1,— in plaats van *f* 1,80.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

(*Zie verder het vervolg.*)

VERVOLG van de *Vrijdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 5 December 1856.

, Getrouwd:
Dr. J. EINTHOVEN,
Ridder der Militaire Willemsorde, met
L. DE OOGEL.
SAMARANG, den 15den Julij 1856.

, Getrouwd:
BATAVIA, J. C. F. Baron VAN HEERDT
25 September 1856. en
Jonkvrouwe E. C. F. GEORGE.
Eenige kennisgeving.

, Getrouwd:
LAMBERTUS ANTONIUS DE KLERCK,
Kapitein der Infanterie bij het Indisch Leger, met
MARIA ANNETTE ADRIANA OCKERSE.
SAMARANG, 4 October 1856.
Eenige kennisgave.

, Getrouwd:
MEPPEL, P. R. VAN ELLEKOM,
2 December 1856. van *Amsterdam*, en
Eenige kennisgeving. G. SLOMP.

, POERWOREDJO, 18 September 1856. Bevallen van eene DOCHTER *C. M. VAN BEEST, HOLLE* gebn. *VARKEVISSER.*
Eenige kennisgeving.

, Voorspoedig bevallen van een' ZOON *MARIA HYMANS*, Echtgenoot van Dr. D. COHEN.
ASSEN, 29 November 1856.

, Bevallen van eenen ZOON, Vrouwe *DIGNA CORNELIA HOFSTEDE*, Echtgenoot van den Notaris Mr. S. J. OOSTING.
EMMEN, 29 November 1856.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel ontijdig van eenen *dooden* ZOON *H. J. M. KRüSEMANN*, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, J. C. R. BONEBAKKER.
29 November 1856. Eenige kennisgeving.

, Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *W. A. RASCH*, geboren *ROEST*.
's GRAVENHAGE, 1 December 1856.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *ANNE AGATHE CHRISTINE VAN DER HOEVEN*, geliefde Echtgenoote van G. J. VAN DEVENTER.
ZWOLLE, 2 December 1856.

, Heden beviel van eene DOCHTER *A. S. C. SCHüLLER*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, P. M. BAZENDIJK.
2 December 1856.

, Heden is van een ZOON bevallen, Mevrouw *E. S. VAN OLDEN, BOGAARDT.*
LEYDEN, 2 December 1856.
Eenige kennisgeving.

, Bevallen van eenen ZOON *M. BRANDENBURG — SCHUITEMAKER.*
PURMERLAND, 2 December 1856.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenoote *P. J. HARTOG.*
KROMMENIE, H. VAN VLIET.
2 December 1856.

, Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *A. E. NABER — L'HONORÉ.*
HAARLEM, 3 December 1856.
Eenige kennisgeving.

, Op den 12den September 1856, is te KERTO SONO Eiland *Java*, voorspoedig van een' welgeschapen ZOON bevallen, Vrouwe *ANNA HERMINA ELISABETH HUYSER*, Echtgenoote van den Heer RICHARD ONNO SWIER STEENSTRA TOUSSAINT, Controleur van de eerste klasse, bij de landelijke inkomsten en cultures aldaar.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Heden overleed na eene langdurige ziekte in den ouderdom van bijna 61 jaren, tot diepe droefheid van mij, en mijne Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot HENDRIKUS CHRISTOPHORUS SCHETSBERG, in leven Boekhandelaar alhier.
LEEUWARDEN, M. ANTONIDES,
29 November 1856. Wed. *H. C. Schetsberg.*
Eenige kennisgeving,

, LEEUWARDEN, 29 November 1856. Heden overleed alhier Mejuffer JANKE FLORISON, in den ouderdom van 62 jaren, diep betreurd door hare Zusters en verdere familiebetrekkingen, en door allen die haar kenden.

, RHENEN, den 29sten November 1856. Heden middag ontsliep, naar eene slepende ziekte van vier maanden, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, CORNELIA VAN LOGCHEM, Wede. van *Bernardus Hey*, in den ouderdom van bijna 56 jaren. *Uit aller naam*,
A. VAN VOORTHUIZEN,
J. VAN VOORTHUIZEN,
geb. HEY.

, Overleden te HEUMEN, den 30sten November ll. in den ouderdom van 92 jaren min 21 dagen, de Wel-Ed. Gestr. Heer N. C. NETLER, in leven Majoor bij de Infanterie.
NB. Eenige kennisgeving.

, Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons teeder bemind oudste Dochtertje HENRIETTA WILHELMINA, in den ouderdom van 4 jaren en 5 maanden.
ZUTPHEN, J. G. C. VAN DIJK,
1 Dec. 1856. 1e Luit. der Artillerie.
J. L. VAN DIJK, geb. DE BAS.
Eenige kennisgeving.

, Kalm en in hope zalig, ontsliep heden, onzen geliefde Vader en Behuwd-vader R. VAN MAZIJK, in den ouderdom van ruim 96 jaren,
UTRECHT, E. J. VAN MAZIJK.
1 December 1856. P. DWARS.

, Heden ontsliep zacht en kalm in den Heer, in den ouderdom van 23 jaren, na eene smartelijke ziekte van vier maanden, tot innige droefheid zijner Bruid, van mij en van mijn Gezin, mijn geliefde oudste Zoon JACOB HENDRIK VERKOUW, beroepen Predikant te *Voorthuizen.* W. VERKOUW.
LEYDEN, 2 December 1856.

, Na een smartvol maar onderworpen lijden, ontsliep heden voor hooger leven, in den ouderdom van 26 jaren, ABRAM GERHARD, beminde Zoon van
AMSTERDAM, P. W. WITTEBOL en
2 December 1856. C. M. WOLBERS.
Familie en Vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving, als aan elk hunner gerigt, aantenemen.

, Met de jongst aangekomene Landmail is ons van Batavia het treurig berigt geworden, van het overlijden op 67 jarigen leeftijd van onzen geliefden Vader en Behuwd-Vader T. J. AZON JACOMETTI.
NIJMEGEN, W. J. VAN HAREN NOMAN,
2 December 1856. C. T. J. VAN HAREN NOMAN,
geb. JACOMETTI.
Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

, Voor de vele bewijzen van deelneming, zoo binnen als buiten mijne woonplaats, mij, bij het overlijden mijner geliefde Echtgenoote betoond, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, den welmeenenden dank.
AARDENBURG, S. VAN DEN BROECKE.
1 December 1856.

, Men vraagt voor de hoogste klasse eene lagere School, eene ONDERMEESTER van de Herv. Godsd., tegen behoorlijk Salaris. Kennis van Muzijk en vreemde Talen zal tot aanbeveling strekken. Brieven *franco*, onder Lett. B., aan de Boekhandelaars KEMINK & ZOON, te Utrecht.

, Op een aangenaam gelegen Dorp in Z. Holland, verlangt men met primo Februarij e. k. of eerder, voor eene welingerigte Openbare School: Eenen HULPONDERWIJZER, ook bekwaam voor het Fransch. Boven Kost, Inwoning en Bewasschen van het Linnengoed, geniet men honderd Gulden 's jaars. Adres met *franco* Brieven Letter A., bij den Boekhandelaar J. VAN GOLVERDINGEN, te 's Gravenhage.

, Een CANDIDAAT-NOTARIS, P. G., goede getuigschriften kunnende produceren, wenscht zich 1°. Januarij 1857 op een Notarieel kantoor geplaatst te zien. Nadere informatien onder Letters K. E., bij den Boekhandelaar C. W. DRAIJER, te Rotterdam. Brieven *franco.*

, Een geëxamineerd HEELKUNDIGE ten Platten Lande, H. G., de beste testemonia kunnende overleggen, wenscht zich zoo spoedig mogelijk geplaatst te zien, om zich verder practisch te bekwamen. Adres *franco* Brieven, Letter G., bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUIZEN, te Amsterdam.

, **LET WEL!!!**
Vier KLEEDERMAKERS KNECHTS, Gehuwd of ongehuwd, doch van een onbesproken zedelijk gedrag en van goede getuigschriften voorzien, kunnen terstond Vast Werk bekomen; Hoofdvereischten zijn: Eene grondige kennis van Fijn en Grof Militaire werk. Belangstellenden vervoegen zich ten spoedigste in persoon of met *franco* Brieven onder Letter B., bij den Boekh., J. WEDDING te Harderwijk.

, **BEWAARMOEDERS.**
Al wie bekwaam en genegen mogt zijn, om te staan aan het hoofd der *Anna-Paulowna-Bewaarschool*, voor Kinderen van behoeftigen, te Amersfoort, vervoege zich spoedig in *persoon* of met *portvrije* Brieven, tot Ds. H. J. VAN HOORN, Voorzitter van de commissie dier School.

, Eene JUFVROUW, van de P. G., 20 jaren oud, zag zich gaarne met Februarij a. s. of eerder weder geplaatst, ter verzorging van Jonge Kinderen, zij kan goed Naaijen, Mazen, enz. en is van goede getuigschriften voorzien. Adres *franco*, onder Letters J. W., bij den Boedhandelaar P. ENGELS, te Leyden.

, **AANBESTEDING.**
Op Dingsdog den 9den December 1856, des voormiddags ten elf ure, zal ten Raadhuize te Winkel, in het openbaar worden Aanbesteed, het vergrooten van het SCHOOLLOCAAL aldaar, en met dit werk in verband staande vertimmering aan gemeld Raadhuis.
De bestekken liggen ter inzage, ten huize van C. STRIJKER en J. AMELISWAARD, Logementhouders te Winkel, terwijl aanwijzing in loco zal gegeven worden op Maandag den 8sten December 1856, van des voormiddags 9 tot 12 ure.
De Burgemeester van Winkel,
FRED. SIEUWERTS,
De Secretaris,
H. REZELMAN.

, Men verlangt te Delft met 1 Februarij eene bekwame KEUKENMEID, van de P. G. goed kunnende Koken en van voldoende getuigenissen voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder de Letter X., bij H. KOSTER, Boekverkooper der Koninklijke Akademie te Delft.

, **VERPACHTING VAN BRUG- EN TOLGELDEN.**
De Raad van Administratie der Maatschappij van den Zaanlandschen Communicatieweg, zal, op Donderdag den 18den December 1856, des middags ten 12 ure, in de Herberg de *Zeven Wapens*, aan de Nauërnasche Vaart, onder Assendelft, ten overstaan van den Notaris S. HEINIS, standplaats hebbende te Westzaan, Verpachten:
De heffing der BRUG- EN TOLGELDEN, van de Brug over de Nauërnache Vaart, tusschen Westzaan en Assendelft, voor den tijd van vier jaren, aan te vangen 1 Januarij 1857.
Inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar de voorwaarden, acht dagen vóór de Verpachting, ter lezing zullen liggen,

, **WILLEMSPARK TE 'S GRAVENHAGE.**
De gelitographeerde plannen van dezen aanleg tot aanbouw van 27 VILLA'S, met *Bloemtuinen en Plantsoenwerken*, zooals zulks gearresteerd is, door het Gemeente-bestuur met de Statuten van de Maatschappij, zijn te bekomen voor 60 cents bij de onderstaande Boekhandelaars, *A. van Hoogstraten en Zoon*, te 's Gravenhage; *F. Buffa en Zoon*, te Amsterdam; *J. van Baalen en Zonen*, te Rotterdam; *Blussé en van Braam*, te Dordrecht; *A. C. Kruseman*, te Haarlem; *Gebrs. Abrahams*, te Middelburg; *J. Oomkes*, te Groningen; *Kemink en Zoon*, te Utrecht; *G. T. N. Suringar*, te Leeuwarden, en *H. L. van Hoogstraten*, te Zwolle.
Nadere inlichtingen zijn te bekomen te Haarlem bij de Heeren, J. D. en L. P. ZOCHER; te 's Gravenhage, bij de Heeren P. en F. C. MOUTON en te Rotterdam bij de Heeren G. NIMMO en J. F. METSELAAR.
Voor de vroegere Koopers van het Plan zijn de Statuten *gratis* verkrijgbaar.

HOOGST BELANGRIJK
voor
BIERBROUWERS.
Een *Amerikaansch* INGENIEUR, voorzien van de noodige Technische Kundigheden, die zich hier korten tijd ophoudt, is voornemens Heeren BIERBROUWERS gunstige Inlichting te geven. aangaande een aanzienlijk **goedkoopere, zekere** en **eenvoudiger wijze om BIEREN te bereiden**, dan volgens de tot nu toe bestaande Methode.
Reeds gesloten verbindtenissen met de voornaamste Bierbrouwers te *Rotterdam* en de talrijke aanvragen uit het Buitenland, noodzaken hem de belanghebbenden te *Rotterdam* en omstreken te verzoeken, zoo goed te willen zijn, zich ten spoedigste tot hem te wenden, daar hij nog slechts korten tijd hier ter stede verblijven kan. In de andere Steden worden slechts zij bediend, die bevorens contracten sluiten. Men spreekt Engelsch en Duitsch.
Men gelieve zich, hetzij persoonlijk, hetzij schriftelijk, te wenden in het *New-Bath-Hôtel* (Kamer N°. 10), te *Rotterdam.*

, In Zoll-Strafsachen wider den Kleinhandler J. H LOOMANN, bisher zu Ulsen, wegen fehlender Legitimation bei 27⁹/₁₀ ℔ Baumwollen-Waaren, wird der Beschuldigte, da er eine bekannte Wohnung hier im Lande nicht hat, zur Hauptverhandlung auf
Mittwoch den 10den k. m. December, Morgens 10 Uhr, hiermit öffentlich geladen, bei Strafe des Eingeständnisses der vorliegenden dem denuncirten bekannten Beschuldigung.
Neuenhaus, den 21sten November 1856.
Königlich Hannoversches Amtsgericht
Abtheilung I.
KOCH.

, Men verlangt te HUREN, tegen Februarij of later, bij of in een Dorp, waar eene goede School is gelegen, in de Provincie Utrecht, Gelderland of Zuid-Holland: Een klein BUITENTJE of WOONHUIS met minstens 3 Kamers, Keuken enz., en met een uitgestrekten Moestuin met Vruchtboomen; de Huurprijs van *f* 150 niet te boven gaande. Brieven *franco*, met opgave van grootte, ligging, prijs enz., onder Letter G., bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, te Utrecht.

, **TE HUUR OF TE KOOP:**
1°. Een binnen Boxmeer goed gelegen HEERENHUIS, met zeven Beneden- en vijf Bovenkamers, Keuken, Kelders, Waschhuis en Remise, benevens een Engelschen TUIN, groot omstreeks een halve Bunder, goed van fijne Vruchtboomen voorzien.
2°. Een kapitaal HUIS, onder Mullem, bij Boxmeer, bevattende zeven Kamers, Keuken, KELDER, ruime Stallingen, groote Schuur en Schop, met TUIN en BOOMGAARD, binnen zijne Muren, aangenaam aan den Grindweg, digt bij de Rivier de Maas gelegen.
De grootte van dit Erf is 67 Roeden Nederlandsch.
Waarbij des verkiezende nog eenige Bunders BOUW- en WEILAND kunnen gekocht worden.
Deze Panden zijn ook zeer geschikt om tot eene of andere *Fabriek* te worden ingerigt.
Tot narigt – beide Huizen zijn gelegen in de nabijheid van Protestantsche en Catholijke Kerken, en het eerste in en het tweede bij Boxmeer, waar zeer goede Scholen (Gymnasium, Fransche Dag- en Kostscholen enz.) eene uitmuntende gelegenheid tot opvoeding der Jeugd aanbieden.
Te bevragen bij den Griffier KERSTENS, te Boxmeer. Brieven *franco*.

, Men is voornemens op Maandag den 8sten December 1856, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Logementhouder *K. de Goede*, aan de Schagerbrug in de Zijpe, in het openbaar te Verkoopen:

1. Eene hechte en uitgebreide HUISMANSWONING, BOET en verdere GETIMMERTEN, met TUIN, ERF, BOSCHJE en uitmuntende LANDERIJEN, te zamen uitmakende de Plaats *GROOTKEYNS*, staande en gelegen in den Polder D., aan de Zuid-Oostzijde van de Zijpervaart, nabij de Keynsmerbrug, in de Zijpe, groot tezamen 30 Bunders, 52 Roeden, bij het Kadaster bekend in de Sectie B., onder de Nummers 321, 322, 325 tot en met 339, 369 en 370.

2. Een HUIS, zijnde eene *Tapperij*, met BOET en ERF, genaamd *HET KROMHOUT*, groot 7 Roeden, 30 Ellen, aan de Zuid-Westzijde van de Kerkbuurt, aan de Schagerbrug, in de Zijpe, Sectie D., Nummer 714.

3. Een WOONHUIS met ERF en TUIN, groot 10 Roeden, 38 Ellen, staande en gelegen aan de Noord-Westzijde van de Zijpervaart, in de Bogt, in de Zijpe, Sectie D., Nos. 579, 580 en 581.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

De Verkoopsvoorwaarden en Bewijzen van Eigendom, zullen acht dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe, bij wien inmiddels verdere informatien te bekomen zijn.

, Heden is door J. C. LOMAN Jr., uitgegeven:

EENE STUDIE OVER HET SCHOONE EN DE KUNST,

DOOR

Mr. C. VOSMAER.

Prijs *f* 1,25.

Bij denzelfde zijn thans voorhanden en op aanvraag in alle Boekwinkels verkrijgbaar, de dezer dagen verschenen oorspronkelijke Roman:

EEN HAAGSCHE JOFFER,

(Historische schets uit de zeventiende Eeuw.)

DOOR

H. J. SCHIMMEL.

Met twee Platen, in één keurige met gouden Stempels versierden Band. Prijs *f* 3,25. Hetzelfde werk in twee Deelen ingenaaid *f* 2,90.

, VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek, geven uit

H. BURMEISTER,

GESCHIEDENIS DER SCHEPPING

naar den **vijfden** druk, uit het Hoogduitsch door **A. WINKLER PRINS.** Met eene voorrede van Prof. **C. H. D. BUYS BALLOT.**

De prijs van dit schoone en belangrijke werk is door de Uitgevers, ten einde het in veler handen te brengen, gesteld voor **drie Deelen, 861 Pag's, op slechts *f* 3,50.**

, Bij A. W. SIJTHOFF, te Leyden, is uitgegeven

BRUTEL DE LA RIVIÈRE,

GESCHIEDENIS DER BOUWKUNST.

Met 25 Platen. Prijs *f* 2,75.

CH. DELAUNAY'S.

Allereerste gronden der Practische en Theoretische Mechanica. Door T. A. T. DELPRAT en P. M. BRUTEL DE LA RIVIÈRE. Met vele Houtgravuren, 2 dln. *f* 7,—.

ALLEREERSTE GRONDEN DER FRANSCHE TAAL.

Naar het oordeel van deskundige het beste Werkje dat bestaat. Prijs *f* –,45.

W. L. RITTER.

JAVA,

Tooneelen uit het leven, Karakterschetsen en Kleederdragten van Java's Bewoners. In Afbeeldingen naar de Natuur geteekend door E. HARDOUIN.

Met 28 Platen in Carton. *f* 7,50.

TEEKEN VOORBEELDEN VOOR SCHOLEN EN HUISGEZINNEN.

In 4 Cahiers, ieder......... *f* 2,50.

HET STERKSTE GESCHENK VOOR KINDEREN.

Het Boek op Linnen:

Met zwarte Plaatjes........... *f* –,60.
Met gekleurde Id. .... » 1,20.

Het grootste Prentenboek, zwart *f* –,35.
Hetzelfde gekleurd » –,60.

Prentenboek *Tot Nut van 't Algemeen*, zwart *f* –,40.
Hetzelfde gekleurd » –,60.

Kleine Prentenboekjes, 30 Stuks, ieder zwart *f* –,07½.
Dezelfde gekleurd » –,10.

DE OORLOG in het OOSTEN voor KINDEREN.

Met Platen en Versjes, zwart *f* –,50.
Hetzelfde gekleurd » –,70.

, Heden verscheen bij B. DEKEMA, te Utrecht:

De 2e Druk met 12 gekl. Platen van

FERRY'S WOUDLOOPER.

Schetsen en Tafereelen uit de Wouden en Prairien van Amerika. Met een aanprijzende Voorrede, waarin het als een der beste werken ook aan Jonge Lieden wordt aanbevolen, door ***J. J. A. GOEVERNEUR.***

De prijs is, prachtig gebonden............ *f* 4,50.
Voor Leesgezelschappen ingenaaid in 2 Deelen. » 3,90

, Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, verschenen:

EDUARD REUSS,

GESCHIEDENIS DER

CHRISTELYKE GODGELEERDHEID

gedurende het Apostoliesch tijdvak.

Vertaald door **C. BUSKEN HUET**, met eene Voorrede van Prof. A. KUENEN.

Twee deelen. *f* 10,90.

Men raadplege over dit zeer belangrijke werk de verslagen in de verschillende tijdschriften. Voor den beschaafden lezer is het toegankelijk genoeg, maar in de Bibliotheek van den Godgeleerde mag het niet ontbreken.

C. BUSKEN HUET,

JACQUES SAURIN

EN

THEODORE HUET,

Proeve van Kerkgeschiedkundige kritiek.

Prijs *f* 1,80.

Dit werkje behelst eene wederlegging van hetgeen ten vorigen jare door Dr. J. J. VAN OOSTERZEE omtrent *Jacques Saurin* werd in het licht gegeven.

NICOLAAS BEETS,

PAULUS

in de gewichtigste oogenblikken van zijn leven en werkzaamheid voorgesteld.

Als prachtwerk, met Staalgr., 4°. uitgave. . . *f* 10.
Tweede druk, *minkostbare* 8°. uitgave. . . . *f* 2,50.

Het verdient vermelding, dat er van dit werk eerstdaags eene *Hoogduitsche* vertaling verschijnen zal bij *Perthes* te Leipzig.

ERSKINE NEALE,

LAATSTE TOONEELEN

UIT HET

LEVEN VAN GELOOVIGEN EN ONGELOOVIGEN,

vrij bewerkt door Mej. E. J. HASEBROEK, met Portret van *Hanna More*. . . . . *f* 3,50.

Inhoud: De vrouwelijke kampvechter voor de waarheid, CHARLOTTE ELISABETH. — De geschiedschrijver, wijsgeer en ongeloovige DAVID HUME. — De vriend der wetenschap, Dr. JAMES HOPE. — De vrouw van genie, Mevr. DE STAEL. — De christelijke dichteres, Mrs. HOMANS. — Een erkend ongeloovige, THOMAS PAINE. — De vriendin der godsdienst, HANNA MORE. — De eerw. ROBERT ANDERSON, de goede Herder. — De man der omwenteling, MIRABEAU. — De leermeesteres der gevangenen, SARA MARTIN. — De kamergeleerde, JOHN FOSTER. — De oneerlijke staatsman, de Prins van Talleyrand. — De toevlugt der gevangenen, ELISABETH FRY.

J. HERMAN DE RIDDER,

KATHARINA PAULOWNA,

of de kracht der zwakkere sekse.

f 0,40.

CAROLINA FRY,

BLIKKEN IN HET LEVEN.

Godsdienstige en zedekundige schetsen.

Vertaald door Mej. E. J. HASEBROEK. Met Portret van de Schrijfster. . . . . *f* 3,20.

Inhoud: Muziek. — Tijd. — De beide noodigingen. — Nederigheid. — Julia Arnot. — Een goed hart en een goed humeur. — Nicht Mabel. — Een blik achterwaarts. — Peggy Lum of de smokkelaar. — De zondag. — Janet Bevoir. — De zonen Abrahams. — Een diepzinnig vraagstuk. — Gereedelijk uitgemaakt. — Eene fabel. — Algemeene welwillendheid.

Deze gemengde opstellen van de beroemde en godsdienstige CAROLINE FRY, zijn in Engeland herhaaldelijk herdrukt.

H. HEEMSKERK,

ONZE VADER DIE IN DE HEMELEN ZIJT.

Het gebed onzes Heeren bewerkt voor de Gemeente. Met uitmuntend Vignet in Staal. . . . . *f* 1,90.

Een **tweede druk** van:

KLEINIGHEDEN,

ter behartiging voor mijne Zusteren, die gelukkig willen zijn en gelukkig willen maken.

In linnen bandje. . . . . *f* 0,65.

Dit keurig en echt praktisch geschreven Boekske is reeds bij duizenden verspreid; toch zijn er duizenden te weinig verkocht. Het behoorde op tafel te liggen in iedere Huiskamer, omdat het aan elken lezer schatten van rente geeft, zoowel tot zijn eigen zedelijk en maatschappelijk geluk als tot dat van anderen. Het behandelt: *kleine pligten, kleine dienstbetoonigen, kleine bemoeijingen, kleine zorgen, kleine genoegens, kleine zonden.*

Derde druk van:

Dr. N. BEETS,

CHRONOLOGISCHE KAART

voor de Geschiedenis van

HET VOLK VAN ISRAEL.

f –,80.

Een tabellarisch overzigt, gemakkelijk en te gemoetkomend bij de lezing der H. Schrift en de beoefening der Gewijde Geschiedenis.

, De Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE te Tiel, heeft op heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

H. ZSCHOKKE,

Gods Grootheid en Goedheid in de Schepping.

Christelijke Natuurbeschouwing voor het Volk, 430 compres gedr. blz. in linnen band met gouden stempel. Prijs *f* 1,50.

Deze uitgave van het meesterstuk van ZSCHOKKE, voldoet door haren vorm, inhoud en prijs, aan alle vereischten van een **Volksboek.** Den bezitters van de Stichtelijke Uren, Uw Huisboek, zal het voorzeker hoogst welkom zijn.

, Door P. K. BRAAT, te Dordrecht, is uitgegeven en alom verzonden:

DE SCHEPPINGSDAGEN;

Natuurschilderingen

VAN

Prof. Dr. H. KLENCKE,

uit het Hoogduitsch

DOOR

Dr. J. H. van den Broek.

Met vier Afbeeldingen van Landschappen der Voorwereld en eene loodregte doorsnede der Aardkorst.

Prijs *f* 2.75.

, Bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven; C. L. BRINKMAN, Hartenstraat te Amsterdam, en verder op aanvrage alom, is te bekomen:

I.

GESCHENK AAN DEN OUDERDOM

DOOR

A. FAURE BEECKMAN,

rustend Predikant.

In karton. Prijs *f* 1,50.

II.

DE HOOP DES WEDERZIENS,

in twee Zangen,

DOOR

Mr. JAN DE KRUYFF.

Derde Druk. Met een Voorberigt van

H. TOLLENS Cz.,

In Karton. Prijs 90 Cents.

, **DE VROUW EN HARE BESTEMMING.**

WENKEN OVER VROUWELIJKE OPVOEDING, door ***LOUISE BUCHNER.***

Prijs *f* 1,30. Elegant gebonden en Verguld op Snee *f* 1,60.

☞ Het *Zondagsblad* eindigt hare gunstige beoordeeling met de vraag: Wat is de hoogste en schoonste taak der Vrouw? De bekwame Schrijfster en wie niet met haar antwoorde hierop: het noodzakelijke met het schoone, het verstandelijke met het materiële tot een harmonisch geheel te vereenigen. Hoe zij dat denkbeeld ontwikkeld en in zijne waarde openlegt, zegt u, waarde Lezer het hier besproken Werkje koopt het en gij zult zeggen: voortreffelijk.

, Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers

HANNA

IN HARE VIER DIENSTEN,

een *Boekje voor Vrouwen om te koopen, voor Dienstboden om te lezen*, voor *allen om te behartigen.*

NAAR HET ENGELSCH VAN

MARGARETHA MARIA BREWSTER.

Prijs.......................... *f* –,90.

, Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

LA DERNIÈRE HEURE

SERMON

PAR

M. A. VAN DER BANK,

Pasteur de l'eglise wallonne d'Utrecht.

DERNIER SERMON DE L'ANNÉE 1855 *et de son ministère pastoral.*

Publié au profit de la salle d'asile de l'eglise wallonne d'Utrecht. **50 Cents.**

Alsmede de **Tweede Druk** van:

G. DORN SEIFFEN, *latine loquedi formulae*, in usum scholasticum. **65 Cents.**

, G. H. VAN HATTUM, te Wageningen, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

PROSPECTUS

EN

BEWIJS VAN INTEEKENING

OP:

DE NEDERLANDSCHE PAEDAGOOG.

TIJDSCHRIFT

VOOR

gevestigde en aankomende Onderwijzers.

ONDER MEDEWERKING VAN DE HEEREN:

A. BOESER, te Weesp; J. B. GROOTERS, te Goor; J. F. JANSEN, te Harlingen; G. F. MIDDELBEEK, te Voorst; M. D. VAN OTTERLOO, te Valburg; J. H. SWILDENS, te Amsterdam; S. TALSMA, te Roordahuizum; P. J. VAN WEIJGERDEN Mz., te Vianen en anderen.

Prijs per Jaargang van 6 Nos. *f* 2,50.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.